

HIDEG ÚJRAHASZNOSÍTÁSI ELJÁRÁSOK

- 1. A hideg remix eljárás fajtái**
- 2. Történeti áttekintés**
- 3. A gépek bemutatása**
- 4. Előkészítés, állapotfelvétel**
- 5. Méretezés**
- 6. Alapanyagok**
- 7. Technológiai tervezés**
- 8. Kivitelezés**
- 9. Minősítés**
- 10. Alkalmazási példák**

Helyszíni

Újrahasznosítás a helyszínen

e-UT 05.02.52
(ÚT 2-3.707:2008)

Mobil telepi

Újrahasznosítás keverőtelepen

e-UT 05.02.53
(ÚT 2-3.708:2009)

**1980–tól az USA-ban
California és Arizona államokban
80-as évek közepe: Oregon, New Mexico,
Montana**

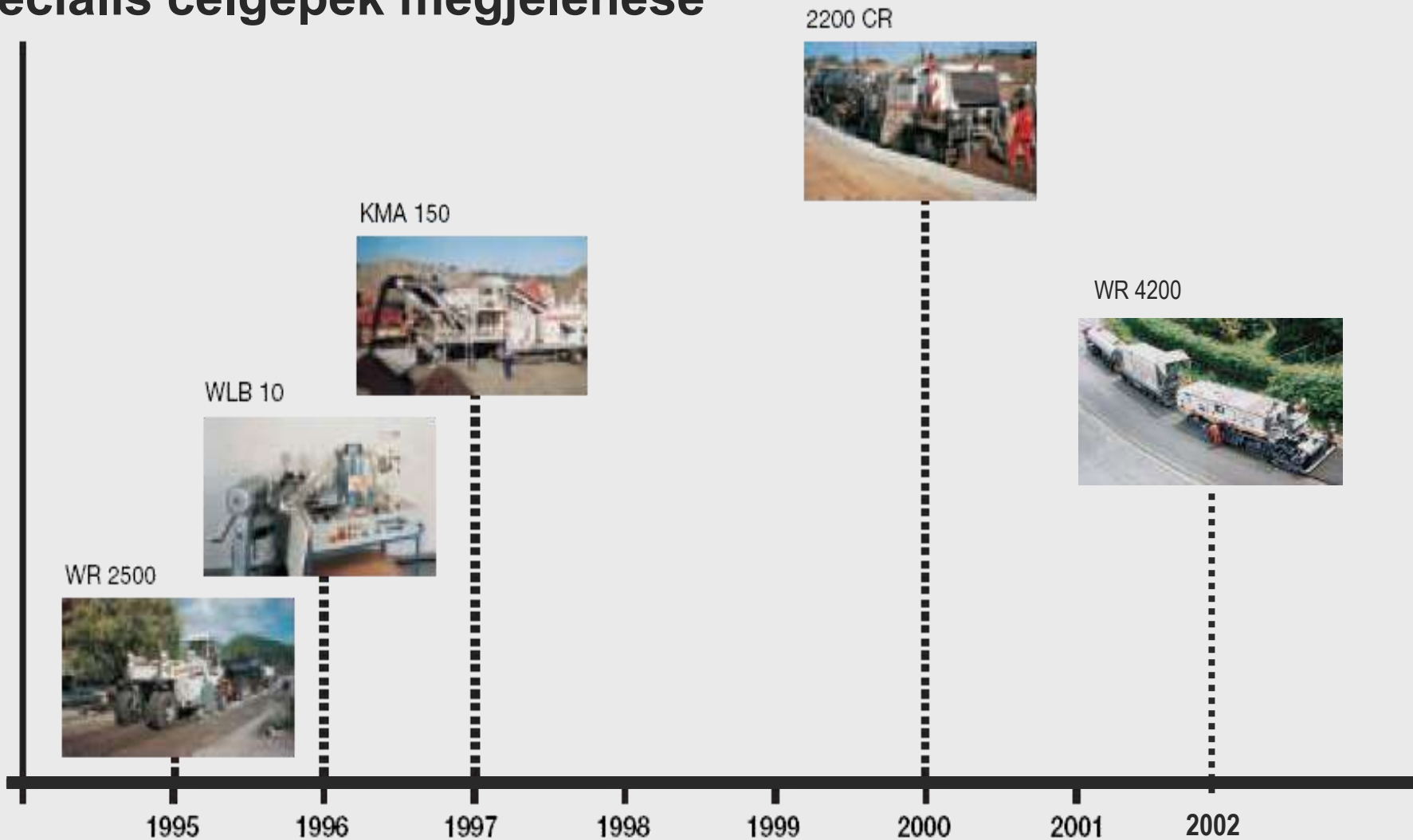

AZ ELSŐ REMIX „VONAT”

 Inreco Hungary Kft.

Speciális célgépek megjelenése

1. 1997-ben: 86 út 3+347 – 5+500 kmsz.

4 cm zúzottkő kiegészítés

20 cm burkolat felmarás

CRX vastagság = 24 cm

3,0 % cement + 2,0 % bitumen kötőanyag

2. 1999-ben: 1101 út 2+510 – 7+455 kmsz.

5 cm zúzottkő kiegészítés

20 cm burkolat felmarás

CRX vastagság = 25 cm

3,0 % cement + 3,0 % bitumen kötőanyag

A HELYSZÍNI CRX GÉPEI

WR 2000/2400

Munkaszélesség:
2,0/2,4 m

Marási mélység:
50 cm

HAMM RACO 250

Munkaszélesség: 2,5 m

Marási mélység: 50 cm

WR 2500/S/SK

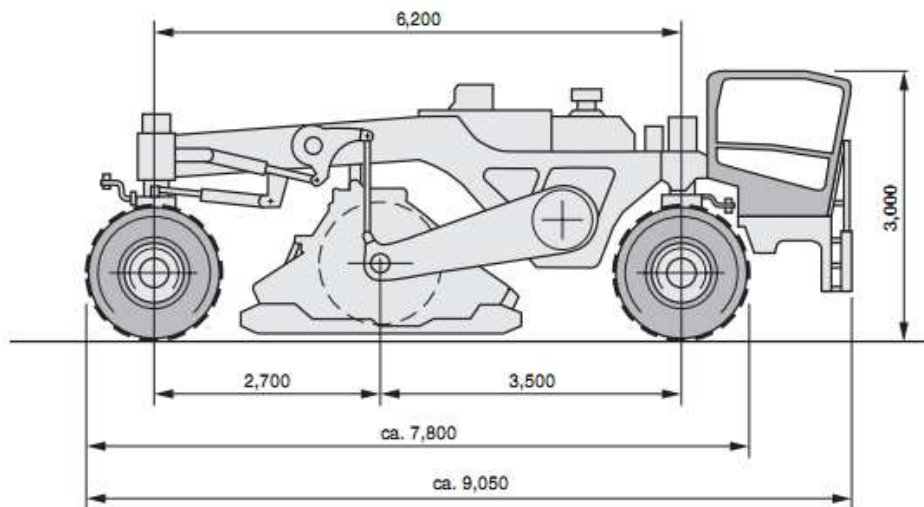
Munkaszélesség: 2,5 m

Marási mélység: 50 cm

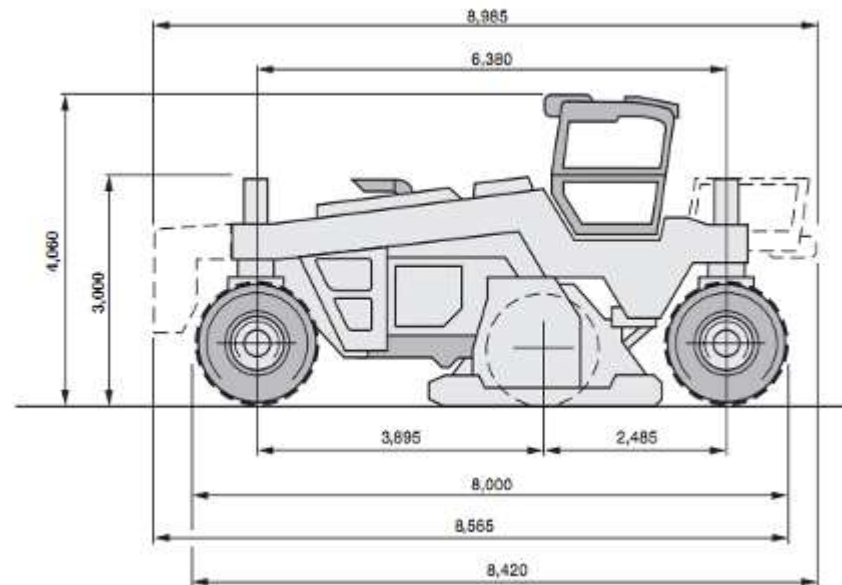
A HELYSZÍNI CRX GÉPEI

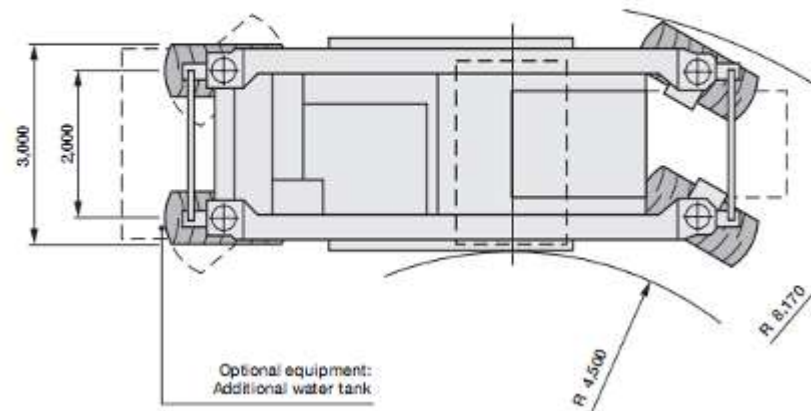
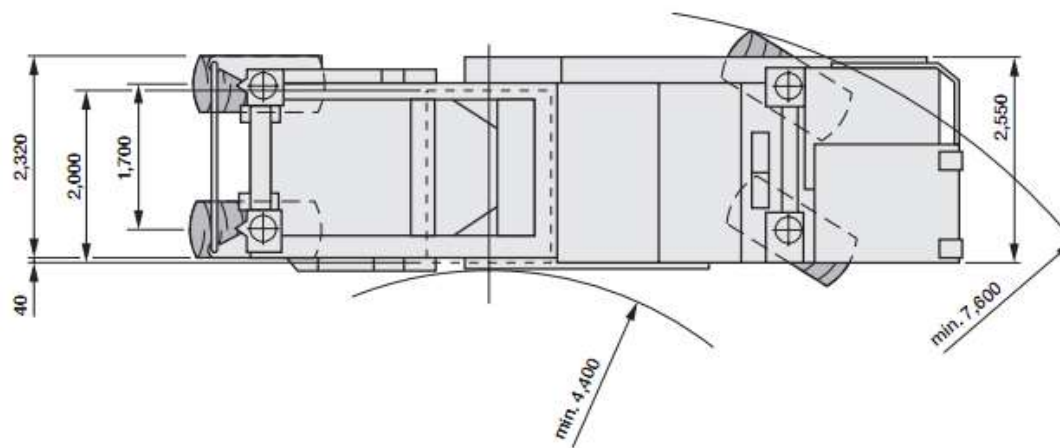
WR 2000/2500 FŐBB MÉRETEI

Üzemi súly: 25 to

Üzemi súly: 33 to

MARÓEGYSÉG (WR 2500)

Tüsketáv: 30 mm,

Darabszám: 224

Átmérő: 1,5 m

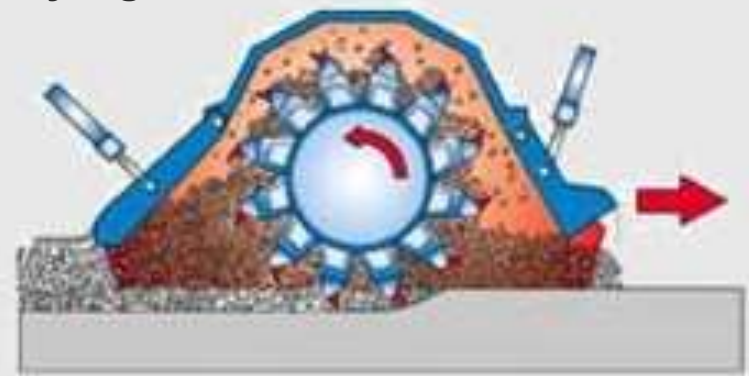
Fordulatszám: 0 – 200 /perc

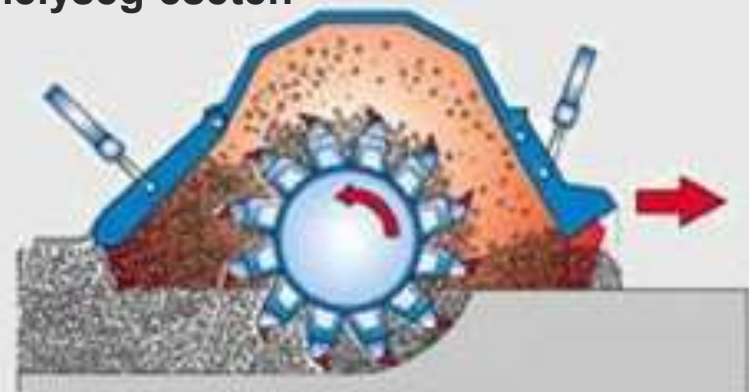
Automatikusan változó méretű keverőtér

Kis keverőtér kisebb munkamélység esetén

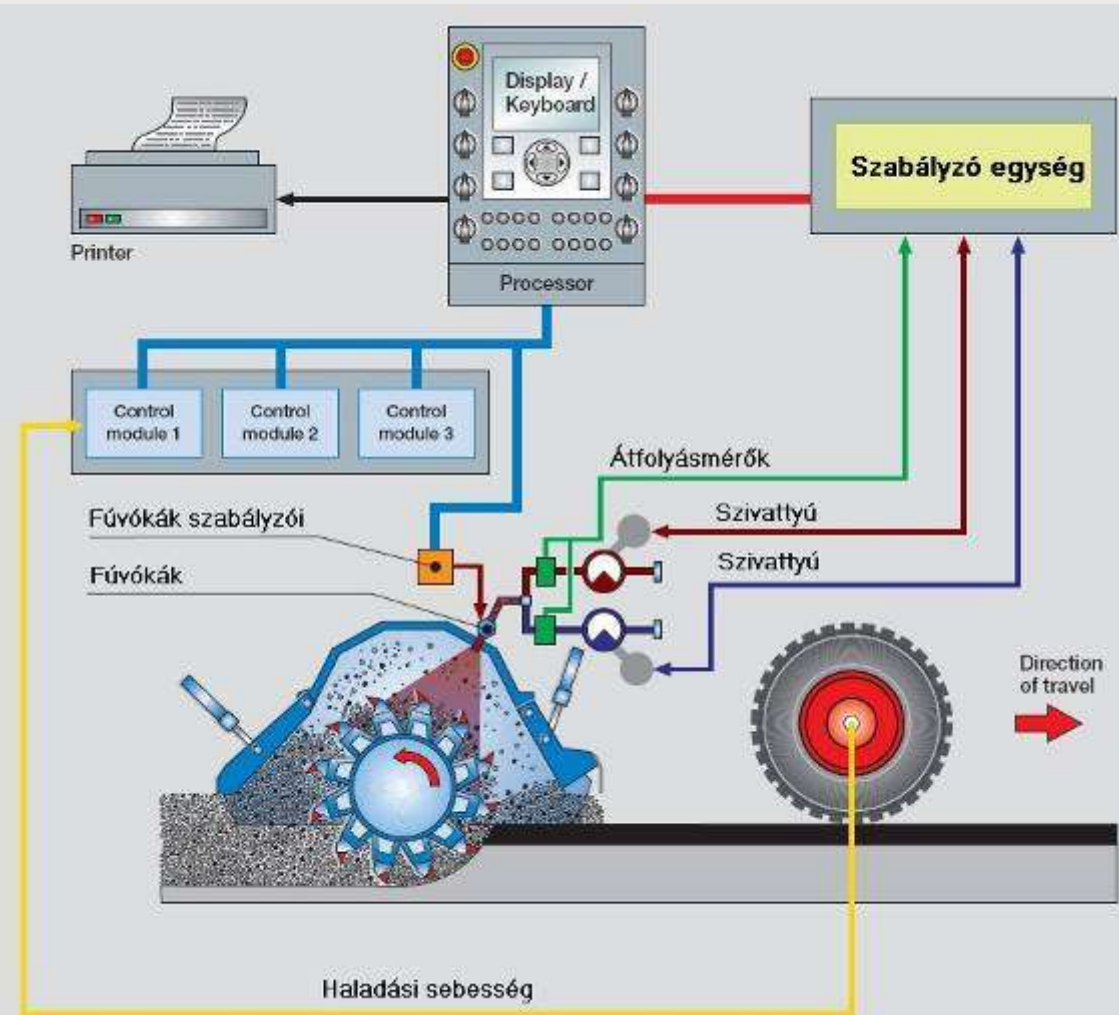

Nagy keverőtér nagyobb munkamélység esetén

Folyamatirány

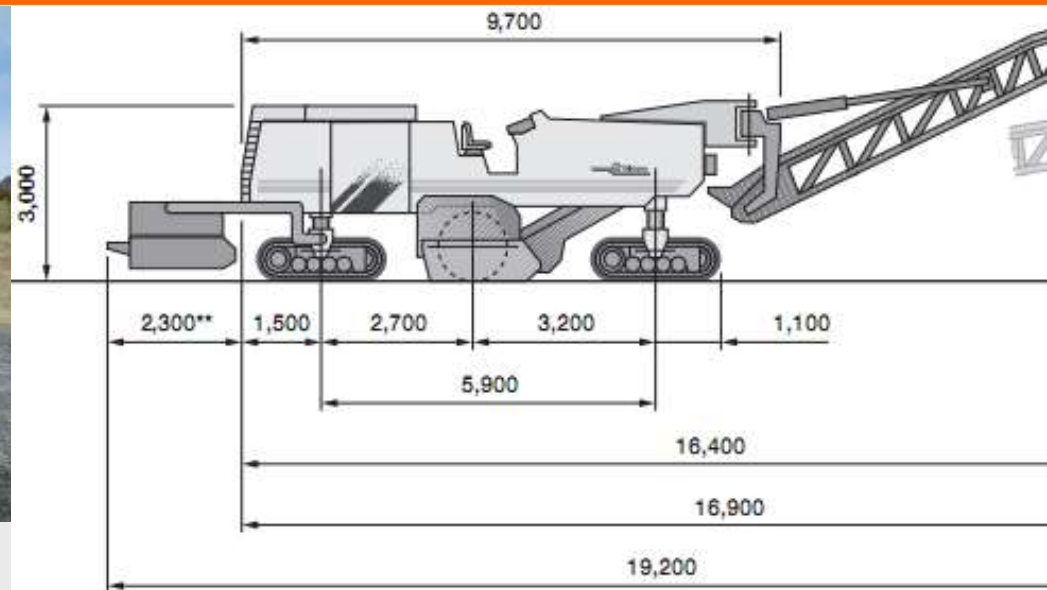
Folyékony kötőanyagok keverőtérbe juttatása

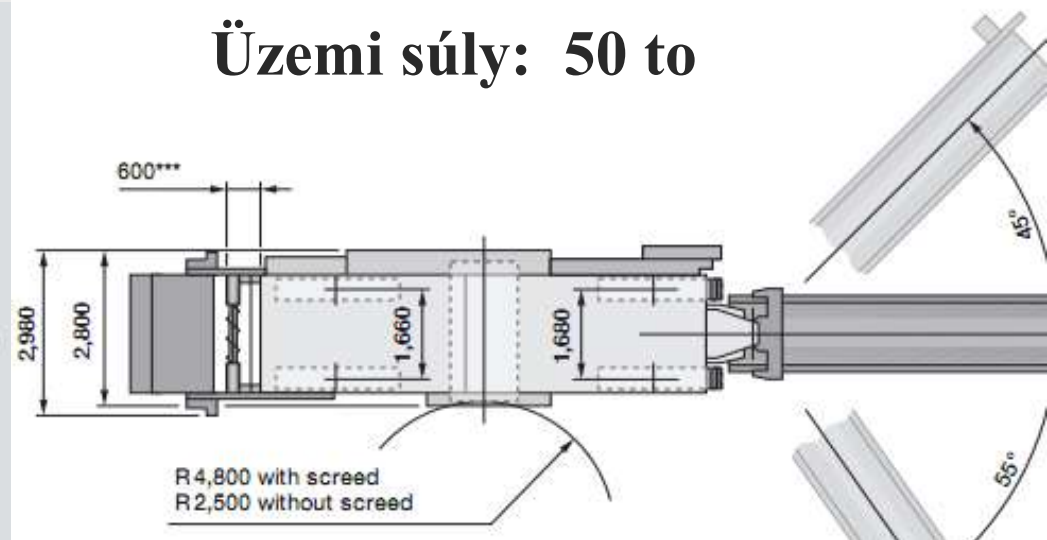
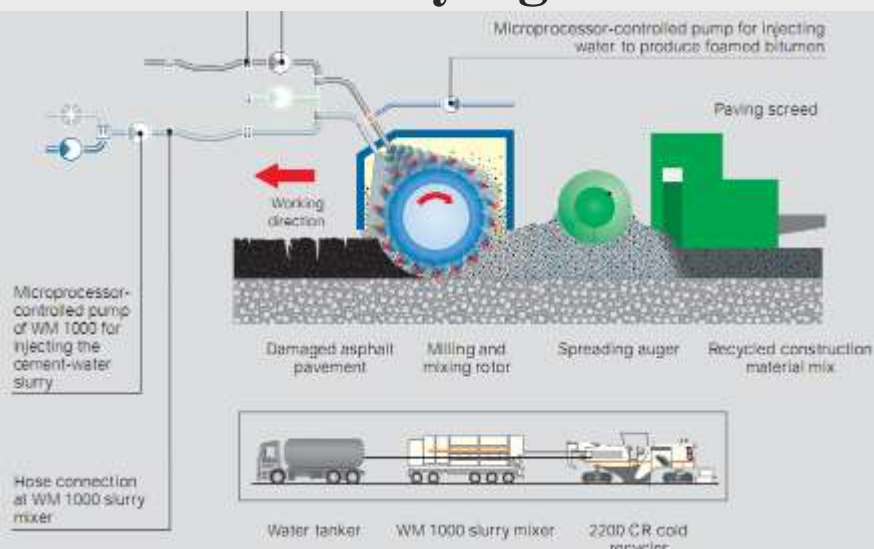
CR 2200 FŐBB JELLEMZŐI

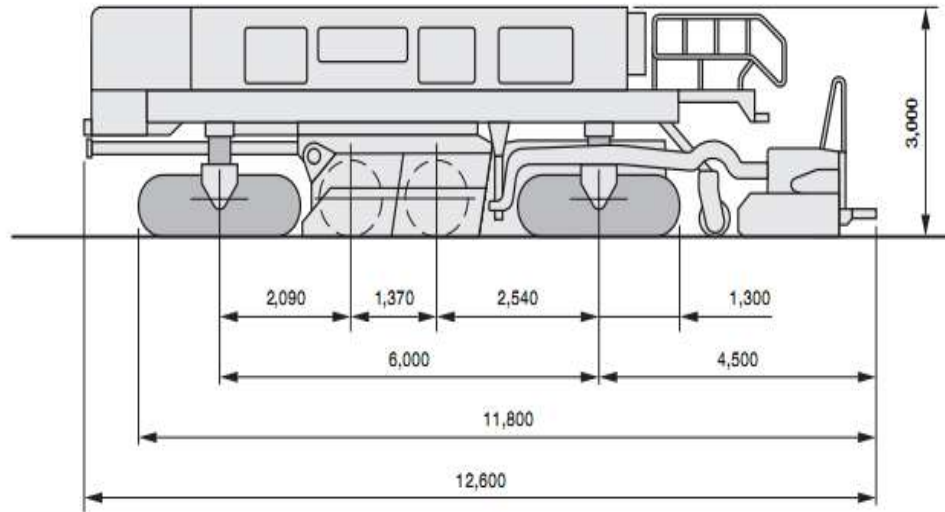
Marási mélység: 25 cm

Üzemi súly: 50 to

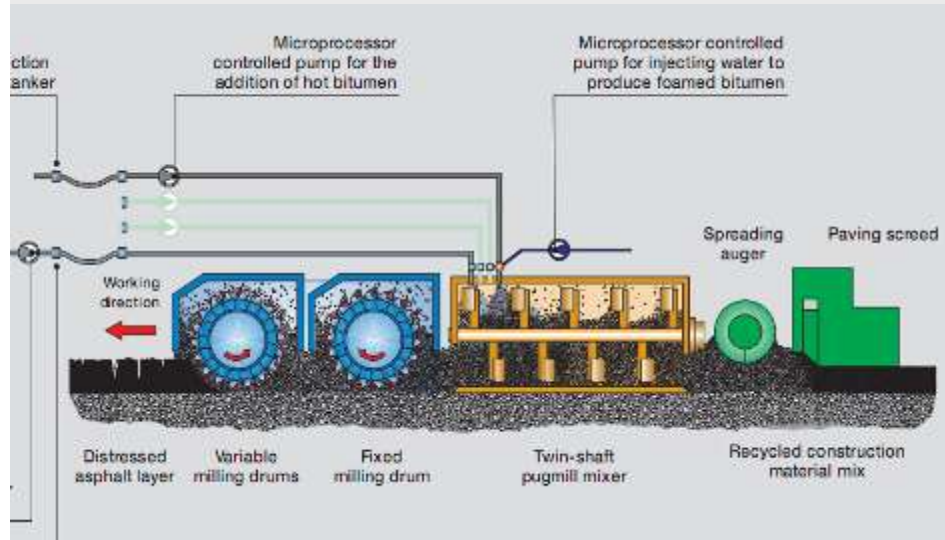
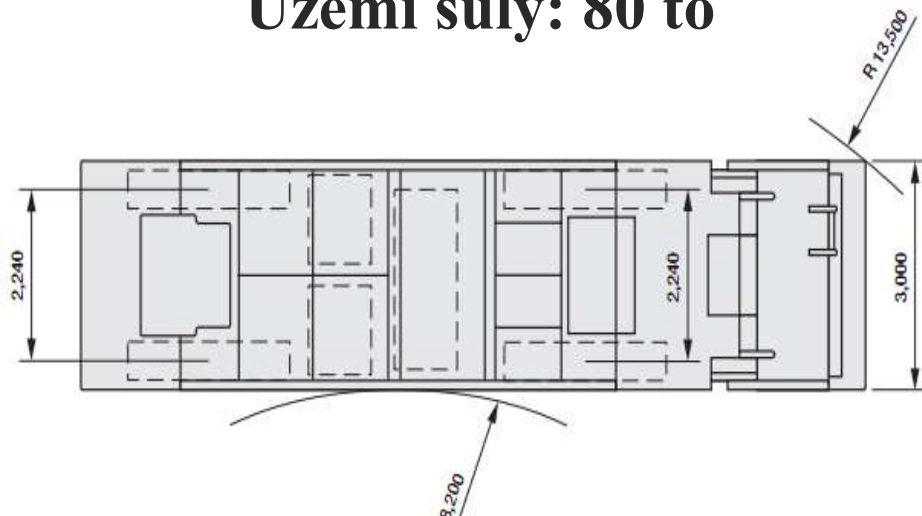

WR 4200 FŐBB JELLEMZŐI

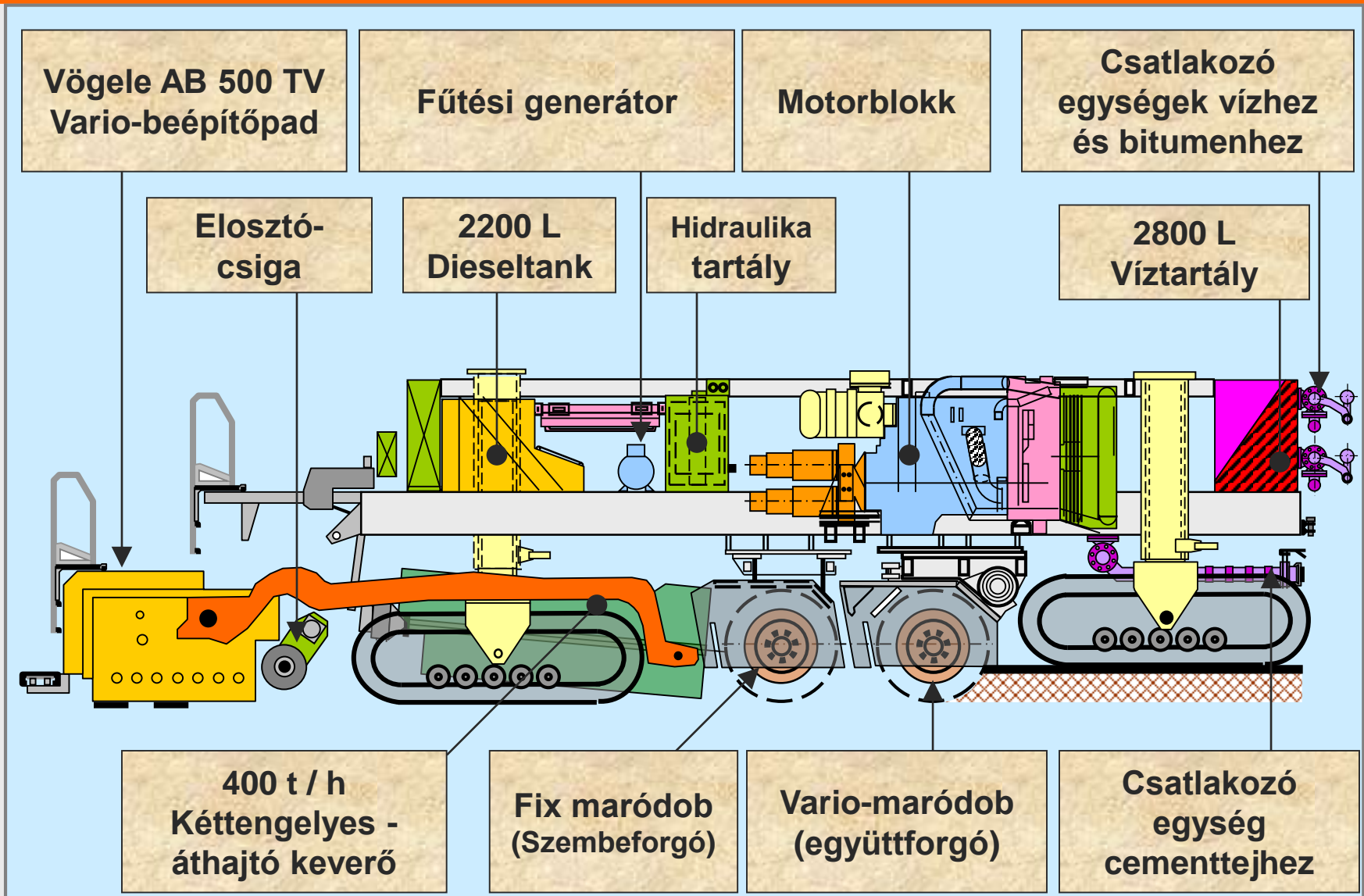
Marási mélység: 20 cm

Üzemi súly: 80 to

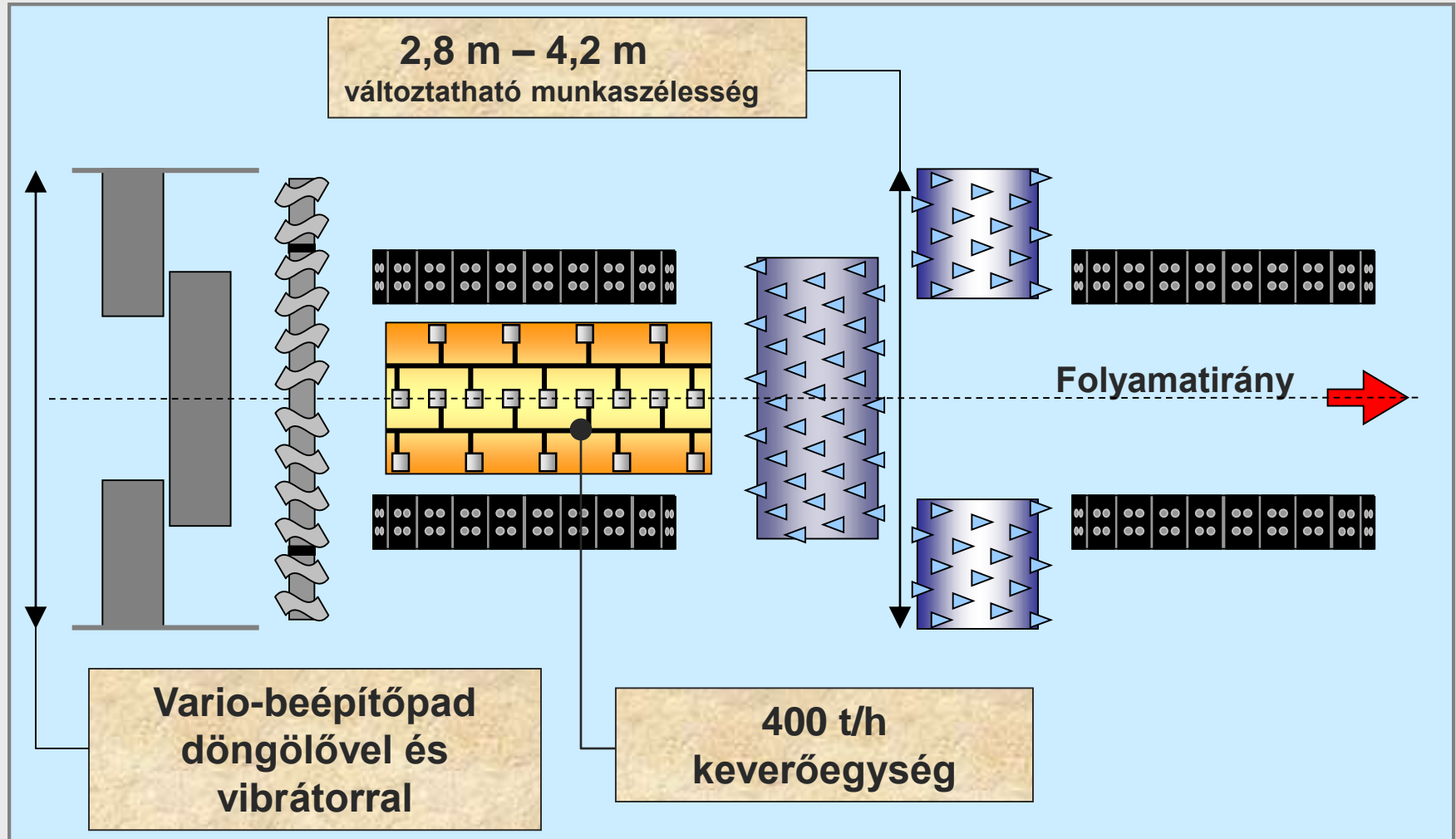

WR 4200 FŐBB JELLEMZŐI

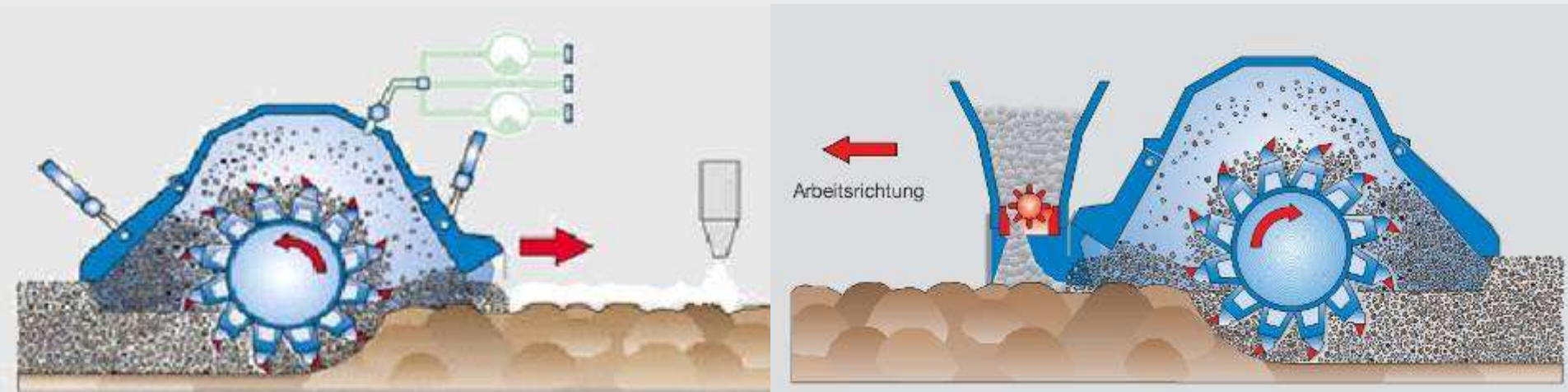

WR 4200 FŐBB JELLEMZŐI

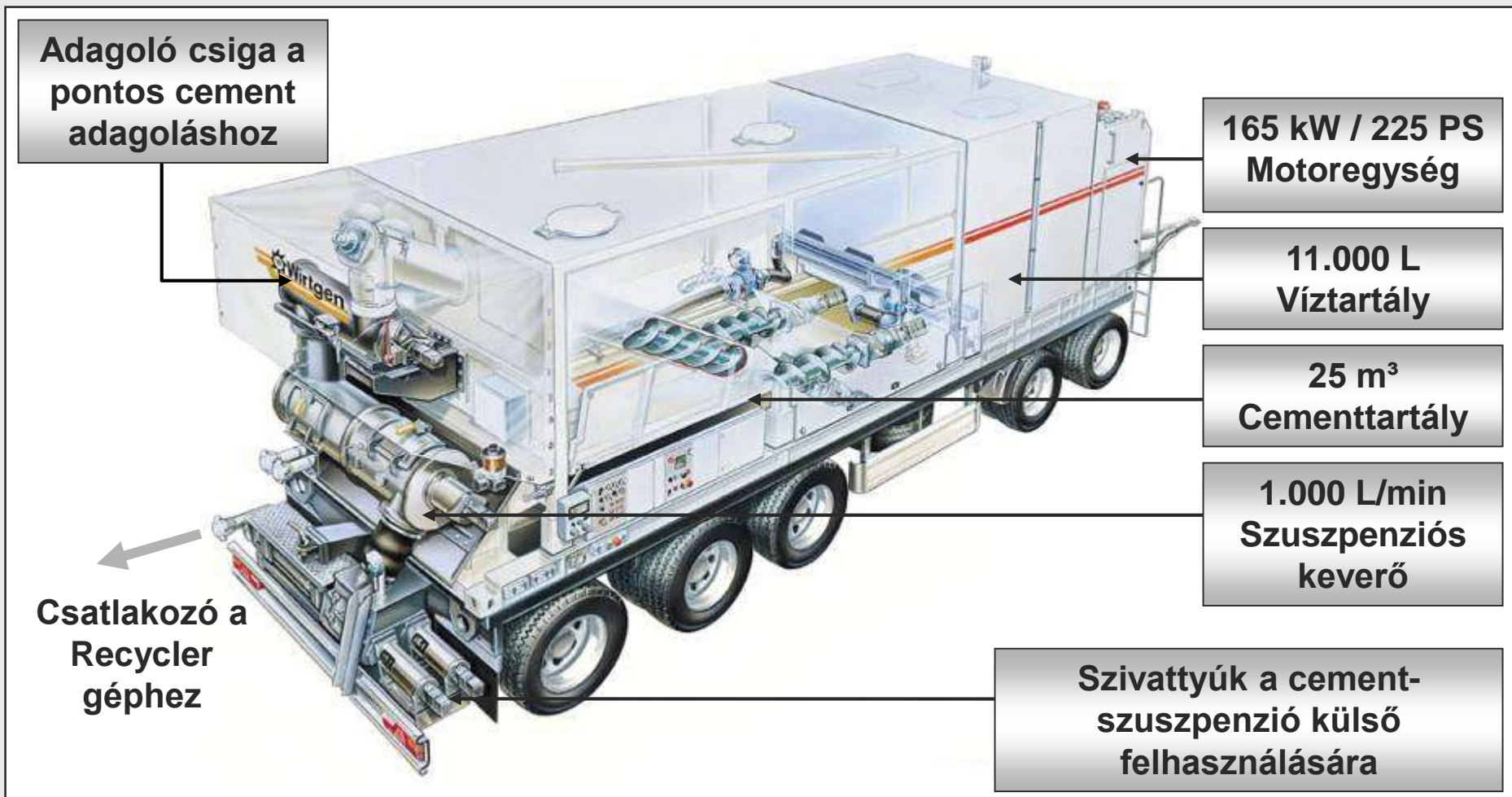

Por alakú kötőanyagok keverőtérbe juttatása

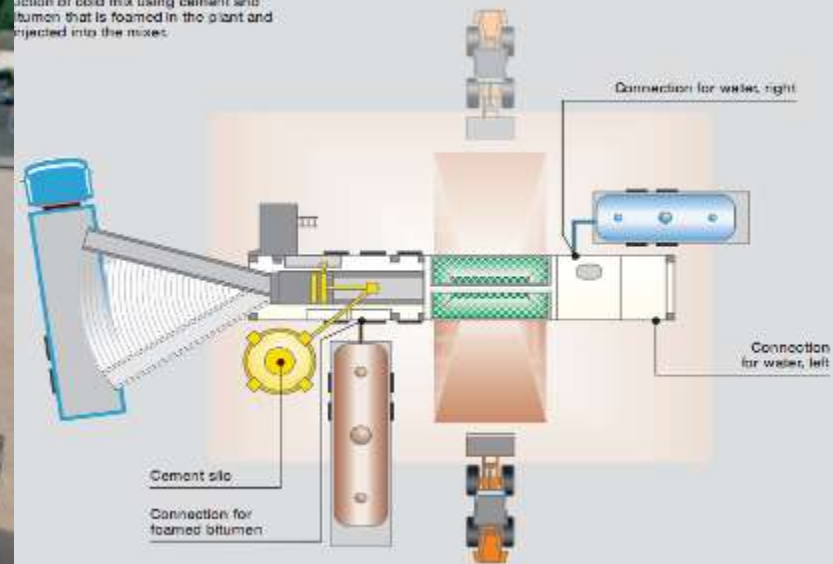
WM1000 cement-szuspenziós helyszíni keverő egység

A mobil cement-szuszpenziós keverő berendezés sematikus ábrázolása

action of cold mix using cement and bitumen that is foamed in the plant and injected into the mixer.

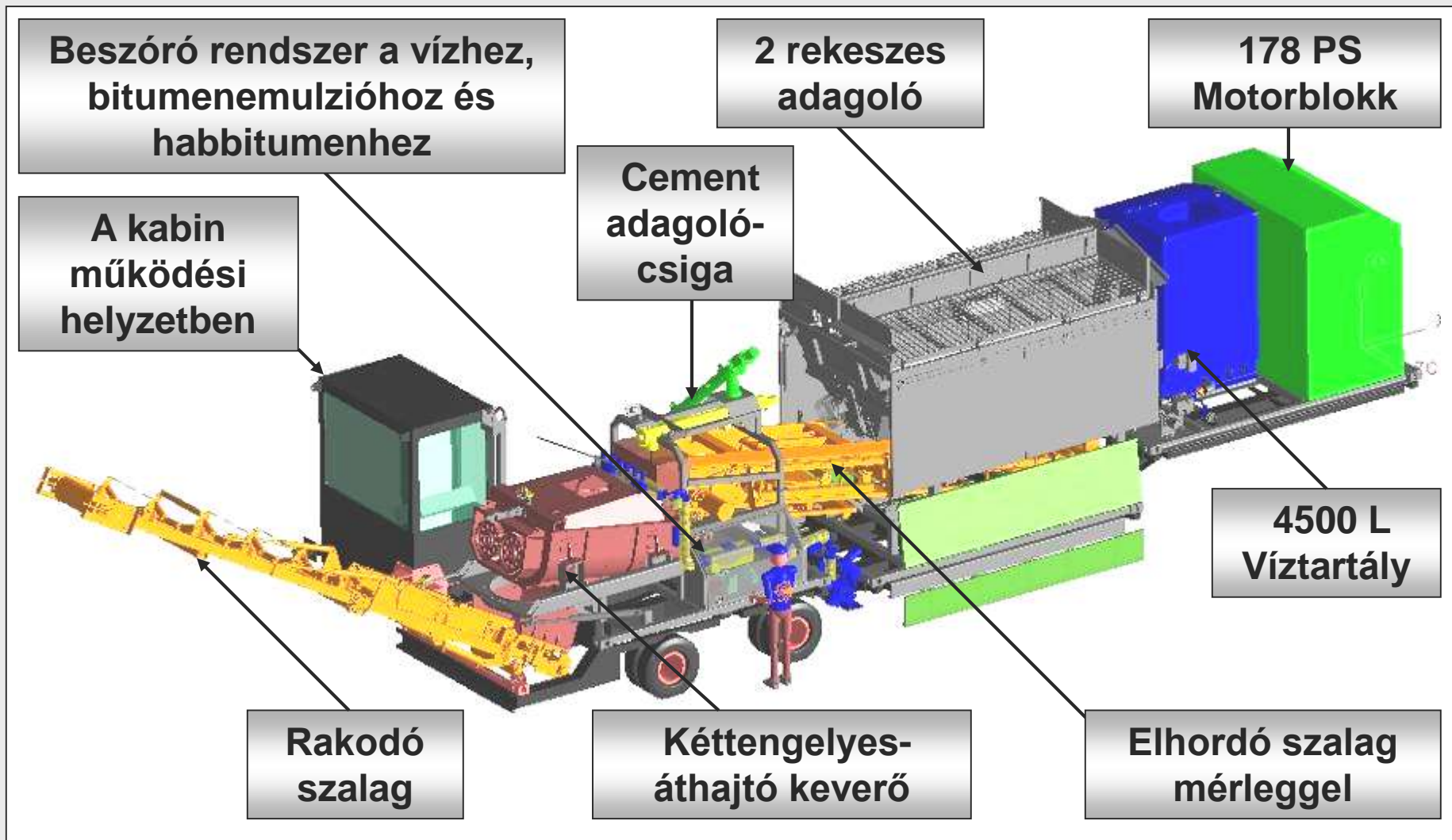
KMA 220

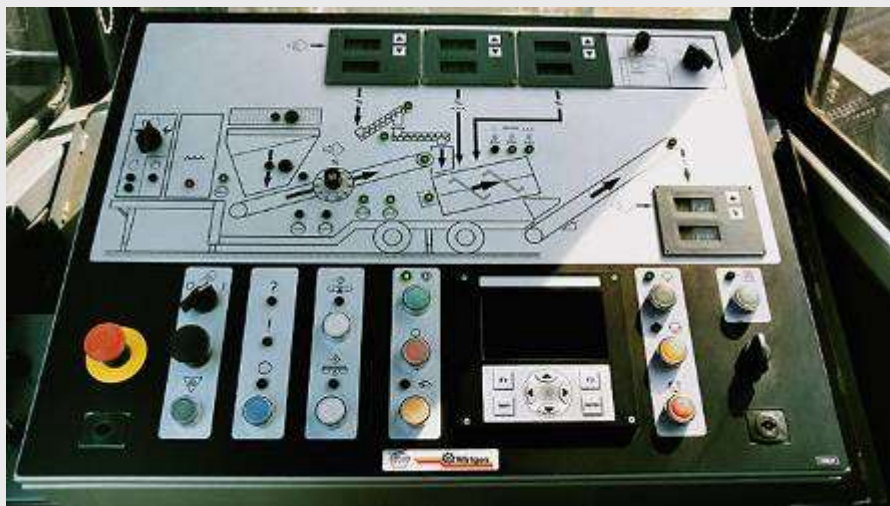
220 t/ó teljesítmény
Szállítási súly: 30 to

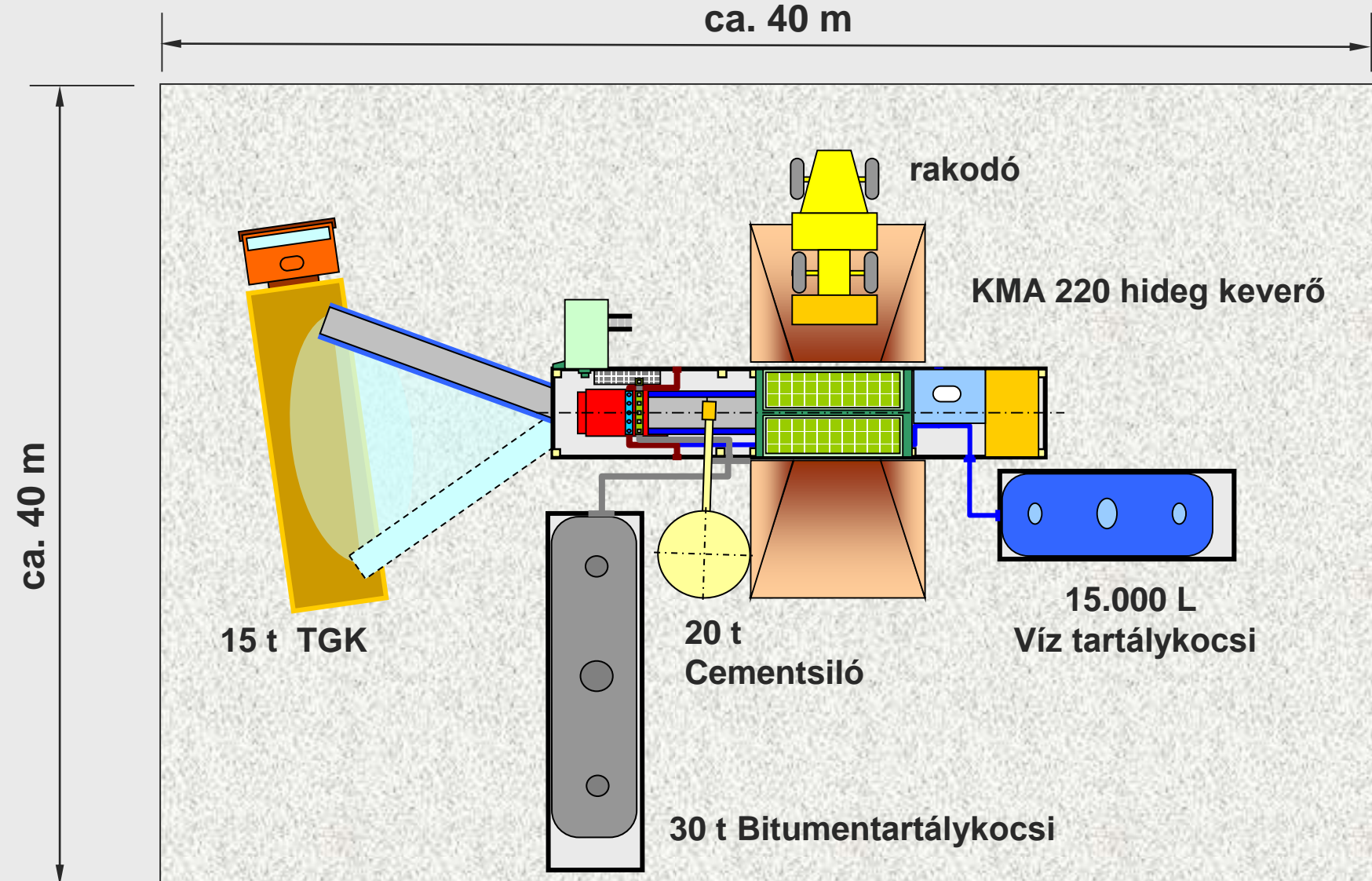

- ✓ Geometriai jellemzők
- ✓ Burkolatfelület állapota (repedezettség, kátyúsodás)
- ✓ Forgalom
- ✓ **Teherbírási (burkolatfelületen + remix alsó síkján)**
- ✓ **Rétegtrend**
- ✓ Talajtípus (ha lehetséges)
- ✓ Víztelenítés állapota

Helyszíni bejárás, pályaszerkezet feltárás, mérés a tervezés időszakában !

TERVEZÉS

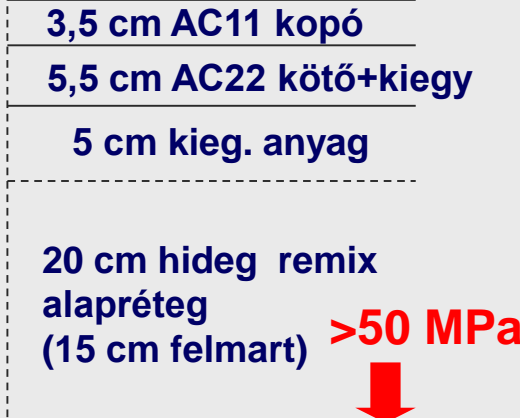
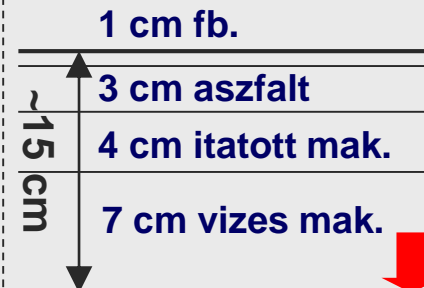
KIVITELEZÉS

OKA

FELTÁRÁS

TERVEZETT SZERK.CSERE

REMIX

Rakott vagy szórt alap.

Rakott vagy szórt alap.

A tervezés során döntő jelentőségű az újrahasznosítható vastagság meghatározása

Ellenőrzés nélkül tervezett mennyiségek csak tájékoztató jellegűek. Szélsőséges esetben a terv nem kivitelezhető !!!

Helyszíni vagy Keverőtelepi újrahasznosítás?

**Teherbírás
Vízvezetés
Vízkivezetés
Szélesítés+főpálya
azonos
alátámasztás**

Helyszíni

Keverőtelepi

**Az újrahasznosított
pályaszerkezet
fogadófelületének
teherbírás vizsgálata**

+

Új aszfaltréteg ráépítése

Gyors eljárás, de
élettartam problémák

Lemarás és aszfaltozás

Viszonylag gyors eljárás
korszerű maró és
aszfaltozó gépekkel

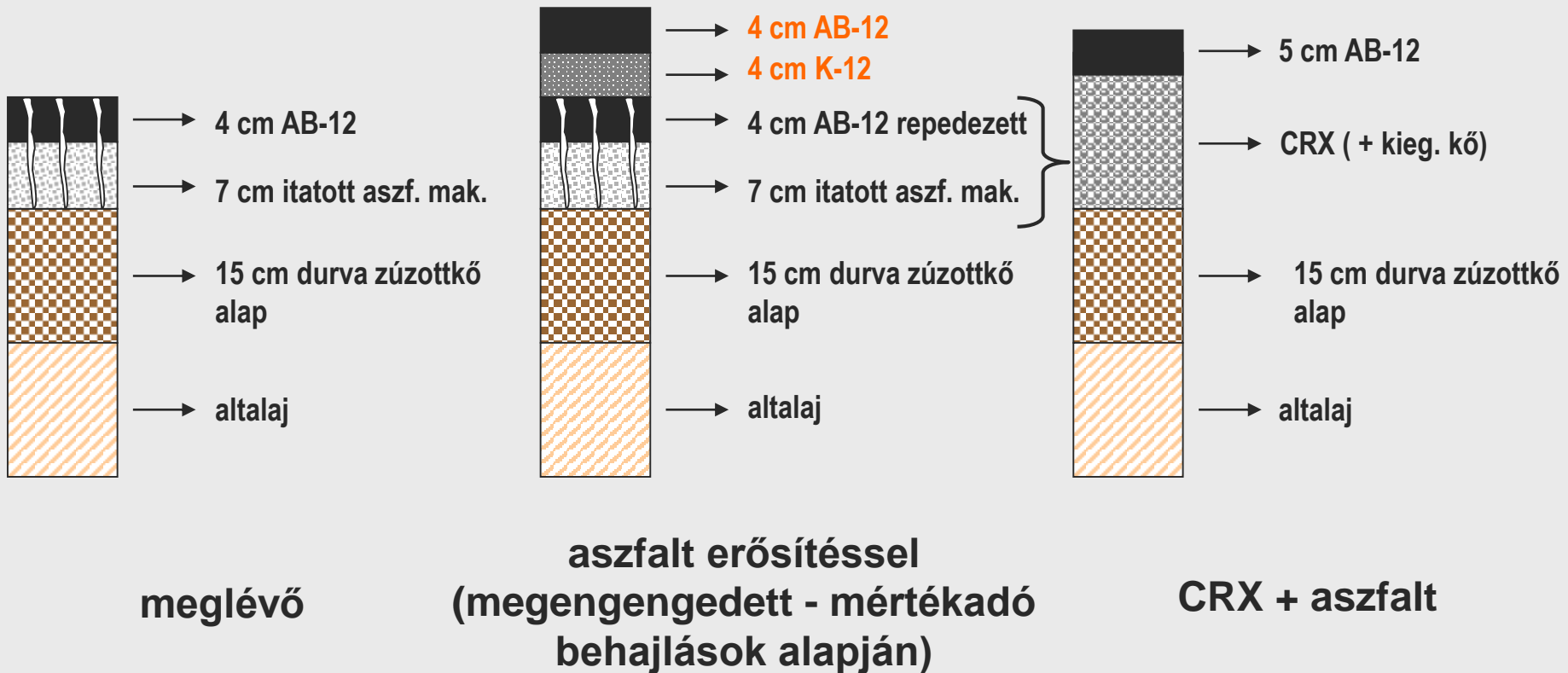
Meglévő rétegek újrahasznosításával

Gyors eljárás
hidegen, melegen
remix gépekkel és új
aszfaltrétegekkel

(REMIX)

Rétegvastagságok tervezése régen és ma

A CRX réteg vastagságának tervezése

régi előírás (egyenérték vastagságok alapján)

Szerkezeti rétegek	Hagyományos felújítás			Újrahasznosításos felújítás		
	vastagság (cm)	egyenérték-tényező	egyenérték-vastagság	vastagság (cm)	egyenérték-tényező	egyenérték-vastagság
Aszfalt kopóréteg	4	2.2	8.8	5	2.2	11.0
Aszfalt kötőréteg	4	2.2	8.8			
Aszfalt alapréteg						
Sűrűn repedezett kopóréteg	4	1.3	5.2	11 cm + 8 cm kieg.		
ltatott aszfaltmakadám	7	0.9	6.3			
CRX				19	1.0	19.0
Durva zúzottkő alap	15	0.7	10.5	15	0.7	10.5
		$H_e =$	39.6		$H_e =$	40.5

Feltételezett „D” forgalmi kategória: TF = 1-3 millió

jelenlegi módszer

A CRX réteg vastagságának tervezése

Helyettesítő módszerrel az ÚT 2-1.202 szerinti típus pályaszerkezetek figyelembe vételével

3. TÍPUS-PÁLYASZERKEZETEK HIDRAULIKUS KÖTŐANYAGÚ STABILIZÁCIÓS ALAPRÉTEGGEL						
Forgalmi terhelési osztály						
A	B	C	D	E	K	R
Tervezési forgalom, TF, millió egységtengety						
0,03-0,1	0,1-0,3	0,3-1	1-3	3-10	10-30	30 felett
3.1. 150 milliméter vastagságú						
3.2. 200 milliméter vastagságú						

CRX
vastagságok

19 cm

25 cm

$$0,8 * CRX = C_{kt} \quad \longrightarrow \quad CRX \text{ rétegvastagság} = C_{kt} / 0,8$$

jelenlegi módszer

Az aszfaltréteg vastagságának tervezése

Helyettesítő módszerrel az ÚT 2-1.202 szerinti típus pályaszerkezetek figyelembe vételével

$$v = \frac{1,2 \cdot v_{\text{aszf}} \cdot h_{\text{méretezett}}}{h_{\text{tényleges}}}$$

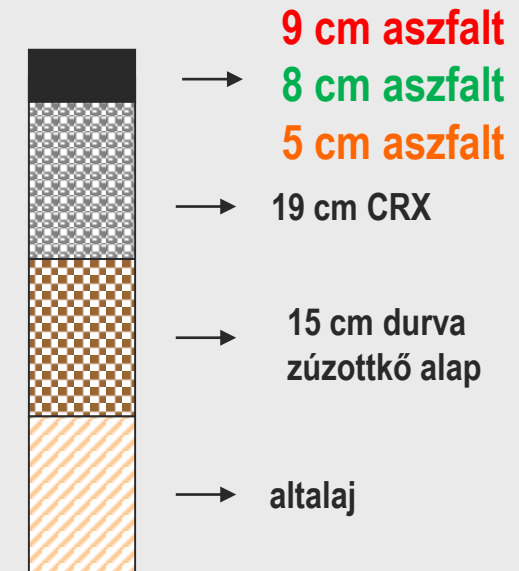
- Jelölések:
- v = szükséges aszfaltvastagság
  - v_{aszf} = a méretezési utasítás szerinti aszfaltvastagság
  - $h_{\text{méretezett}}$ = a méretezési utasítás szerinti Ckt vastagság
  - $h_{\text{tényleges}}$ = alaprétegek vastagsága (remixált + megmaradó)

Az aszfaltréteg vastagságának tervezése

Helyettesítő módszerrel az ÚT 2-1.202 szerinti típus pályaszerkezetek figyelembe vételével

$$v = \frac{1,2 \cdot v_{\text{aszf}} \cdot h_{\text{méretezett}}}{h_{\text{tényleges}}}$$

$$v = \frac{1,2 \cdot 17 \cdot 15}{19 + 15} = \frac{306}{34} = 9$$

Jelölések: v = szükséges aszfaltvastagság

v_{aszf} = a méretezési utasítás szerinti aszfaltvastagság

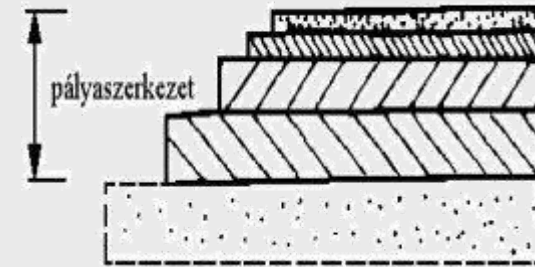
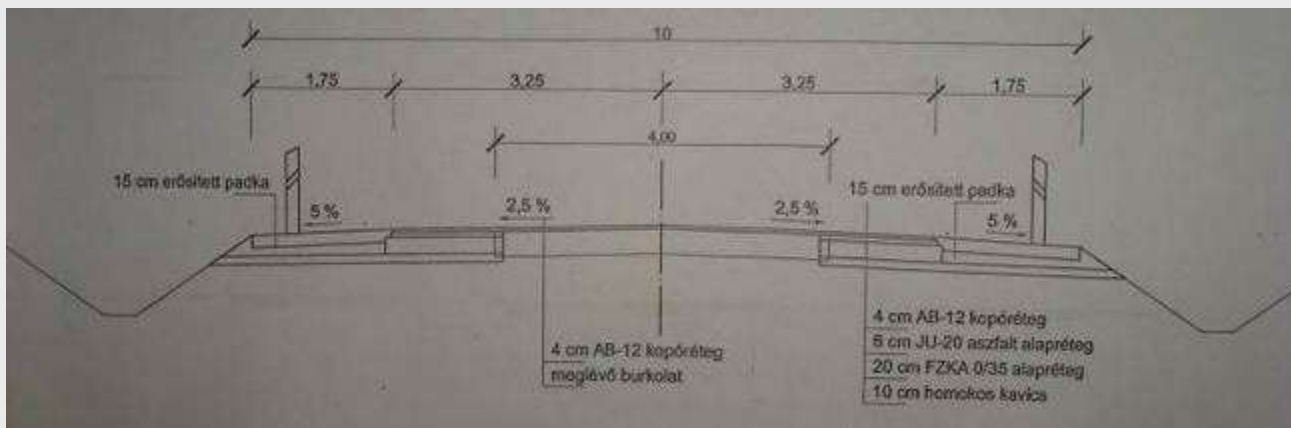
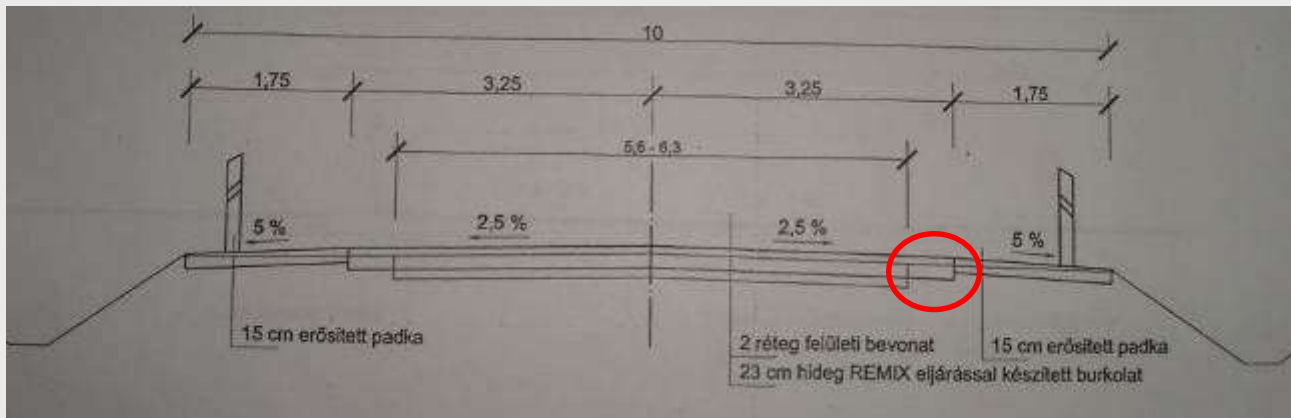
$h_{\text{méretezett}}$ = a méretezési utasítás szerinti Ckt vastagság

$h_{\text{tényleges}}$ = alaprétegek vastagsága (remixált + megmaradó)

Burkolatszélességek

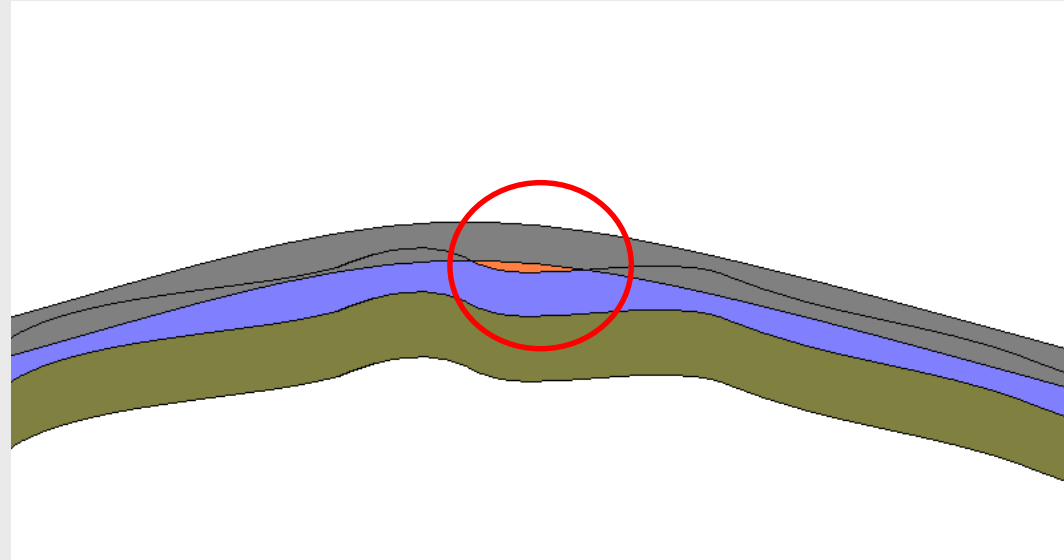
Időnként előforduló tervezési hiba:

A meglévő pálya szélesítése csak a burkolati alaprétegek szélesítésével végezhető el!

Kiegészítő köanyag vastagsága

- szemel. változás
- hézagtartalom
- tömörség eltérés
- kötőanyag mennyiség

A kiegészítő követ az állandó összetételű keverék biztosítása érdekében konstans vastagságban kell kiteríteni az út felületére.

FELHASZNÁLHATÓ ÁSVÁNYI ANYAGOK: ÚT 2-3.207 4.1 pont

Természetes kőanyagok:

zúzottkő, természetes aprózódású kőzetek (murvák), kavics, homok, homokos kavics, zúzott kavics

Másodlagos nyersanyagok:

kohósalak, acélgyártási salak, szeméttégetési salak

Újrahasznosított kőanyagok:

megfelelő szemnagyságra tört betontörmelék, bontott és tört, vagy mart betonréteg, aszfaltréteg, makadám alap

Természetesen a keverék 30%-nál nagyobb mértékben tartalmazhat újrahasznosított anyagot

Kötőanyagok és kombinációik

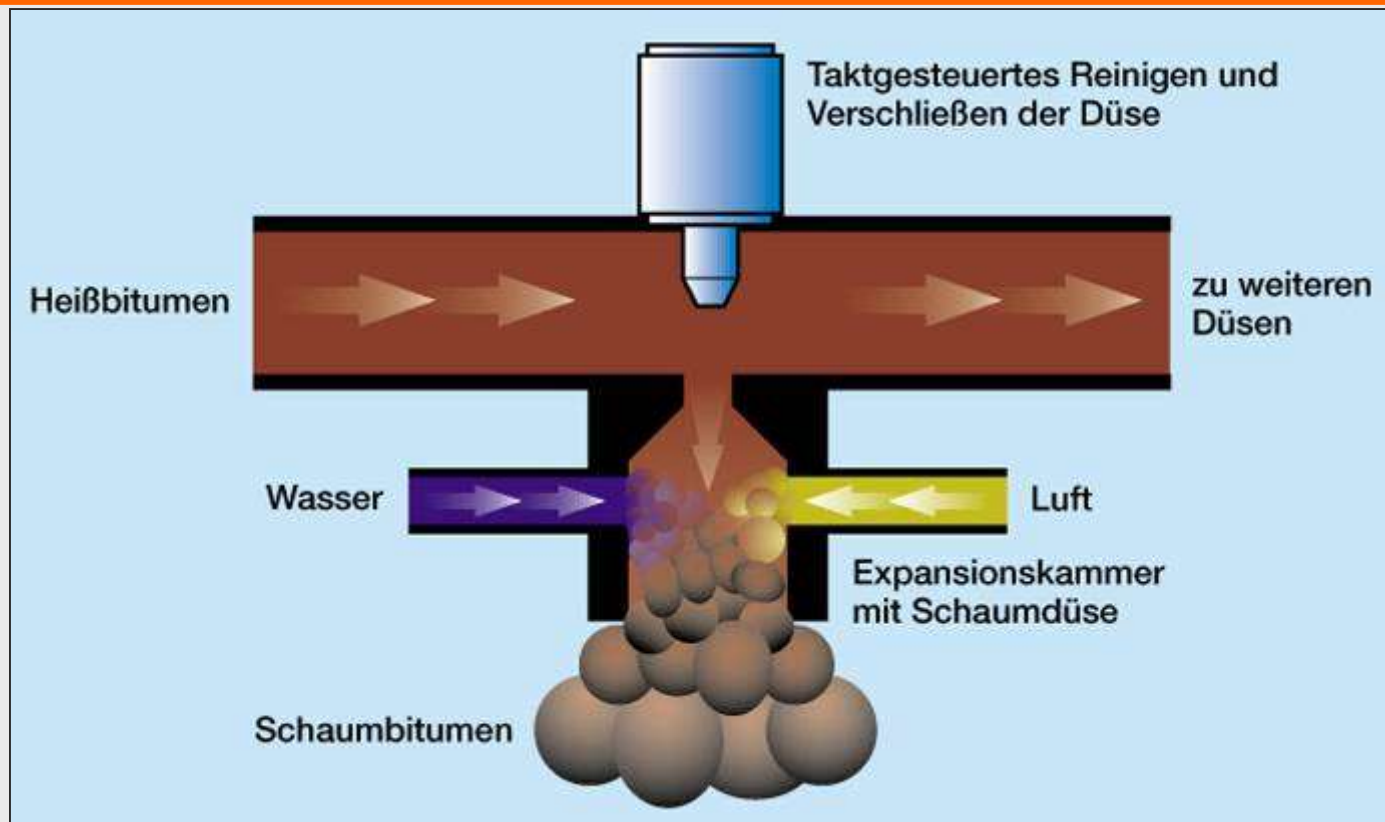

+

		
Cement		Víz
		
	Emúzió	Víz
		
		Víz
		
Cement	Emúzió	Víz
		
Cement		Víz
		
	Habbitumen	

=

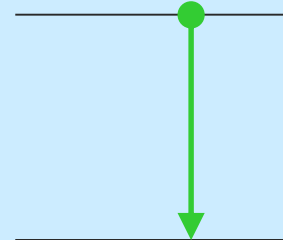
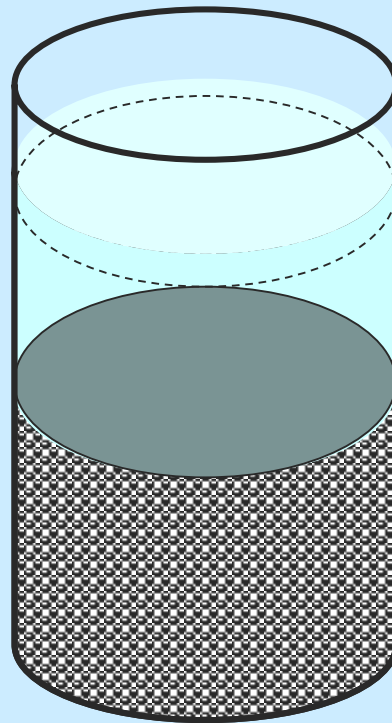
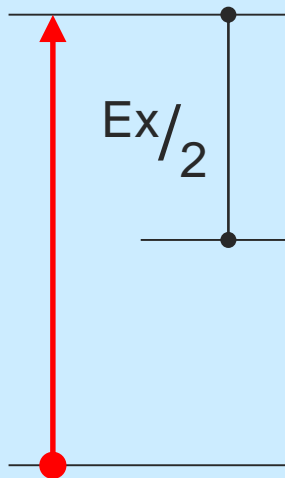

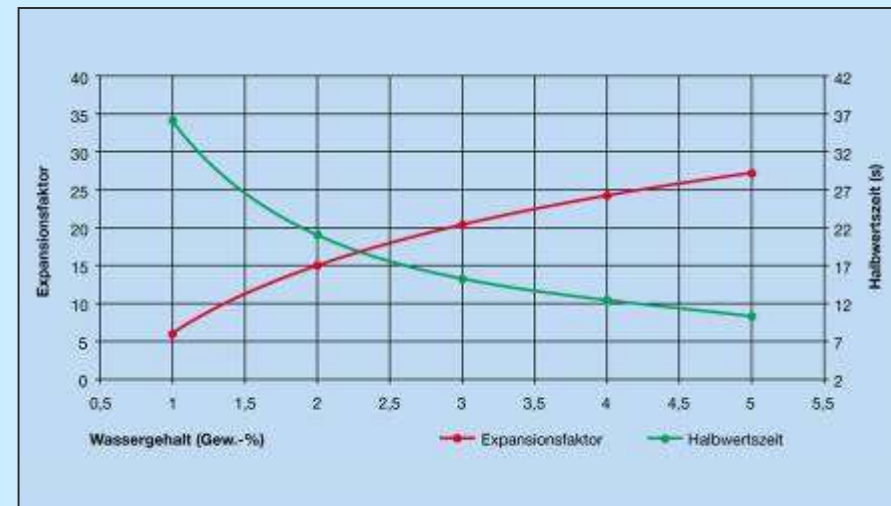
**2 – 3 % habosító víz beadagolása a forró (170-180 °C) bitumenbe
15 – 20-szoros térfogat növekedést eredményez**

**A nagyobb felület lehetővé teszi a bitumen bekeverését a hideg, nedves
adalékanyagokba**

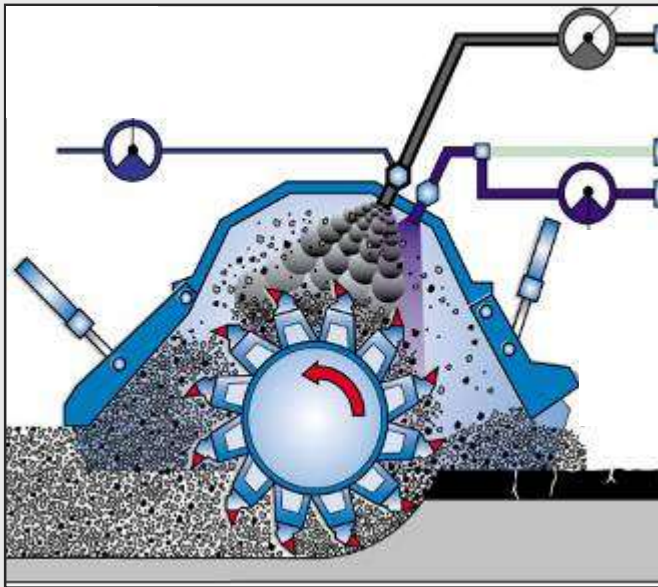
Tágulás
(Ex : [-])

Felezési
idő
($T_{1/2}$: [s])

A habbitumen tulajdonságai: tágulás (expanzió) és felezési idő

A beszóró rudazat 16 fúvókával, amelynek tágulási kamráiban a forró bitumen kihabosodása végbemegy

HIDRAULIKUS KÖTŐANYAG:

- alacsony, 4-es, 5-ös teherbírás esetén
- kedvezőtlenebb (finomrész hiányos) adalékanyag esetén
- költségérzékeny esetben (olcsóbb), mint a bitumenes

BITUMENES KÖTŐANYAG:

- megfelelő, legalább 3-as teherbírás esetén
- magas aszfalttartalmú adalékanyag esetén (>50%)
- folyamatos, egyenletes szemeloszlásnál

Tisztán bitumenes keveréket leginkább kopóréteggként célszerű alkalmazni

Alaprétegben cementes, vagy vegyes kötőanyagút javasolt használni

- **A mart, a kiegészítő és az eredő anyag szemeloszlása**
- **Bitumen habosítási jellemzőinek meghatározása**
(csak habosított bitumen alkalmazása esetén)
- **Mart és a kiegészítő anyag nedvességtartalma**
- **Proctor vizsgálat kötőanyagtartalmanként**
- **Egyirányú nyomószilárdság vizsgálat**
(hidraulikus kötőanyag)
- **Statikus hasításvizsgálat (bitumenes, vegyes kötőanyag)**

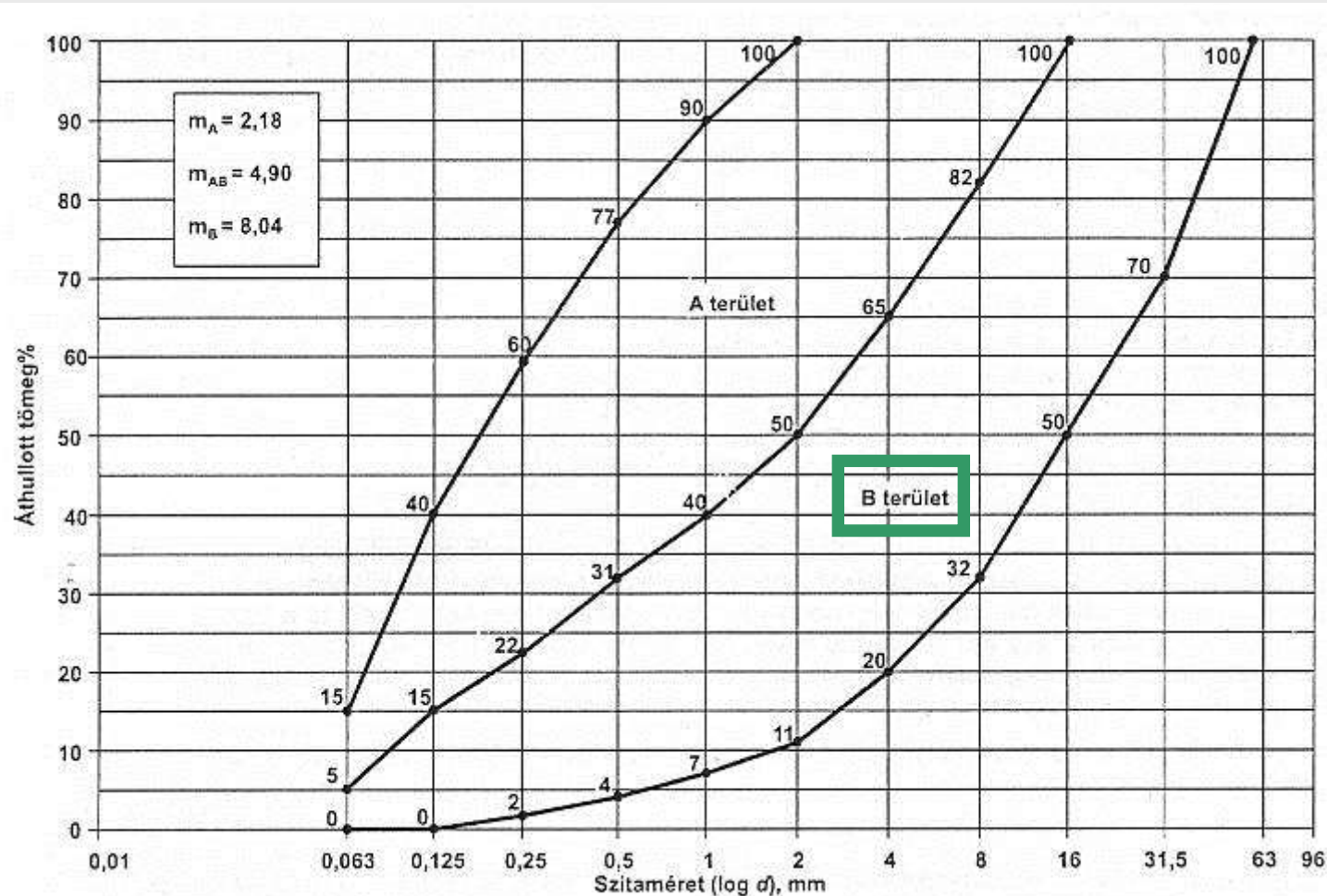
KEVERÉK SZEMELOSZLÁSA (felmart + kiegészítő anyag)

$d_{\max} < 63\text{mm}$

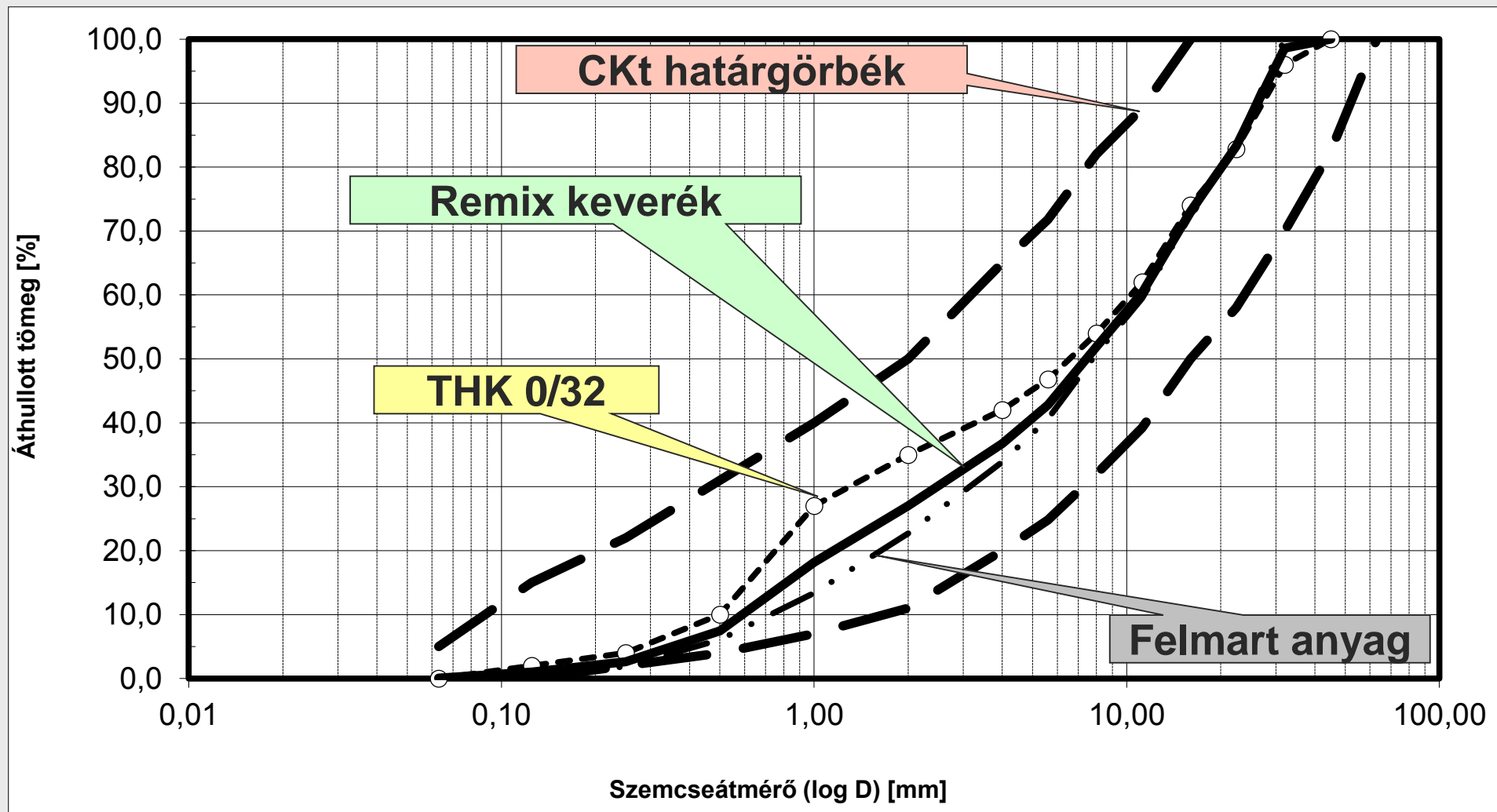
finomsági
modulus:

$m_{AB} < m < m_B$

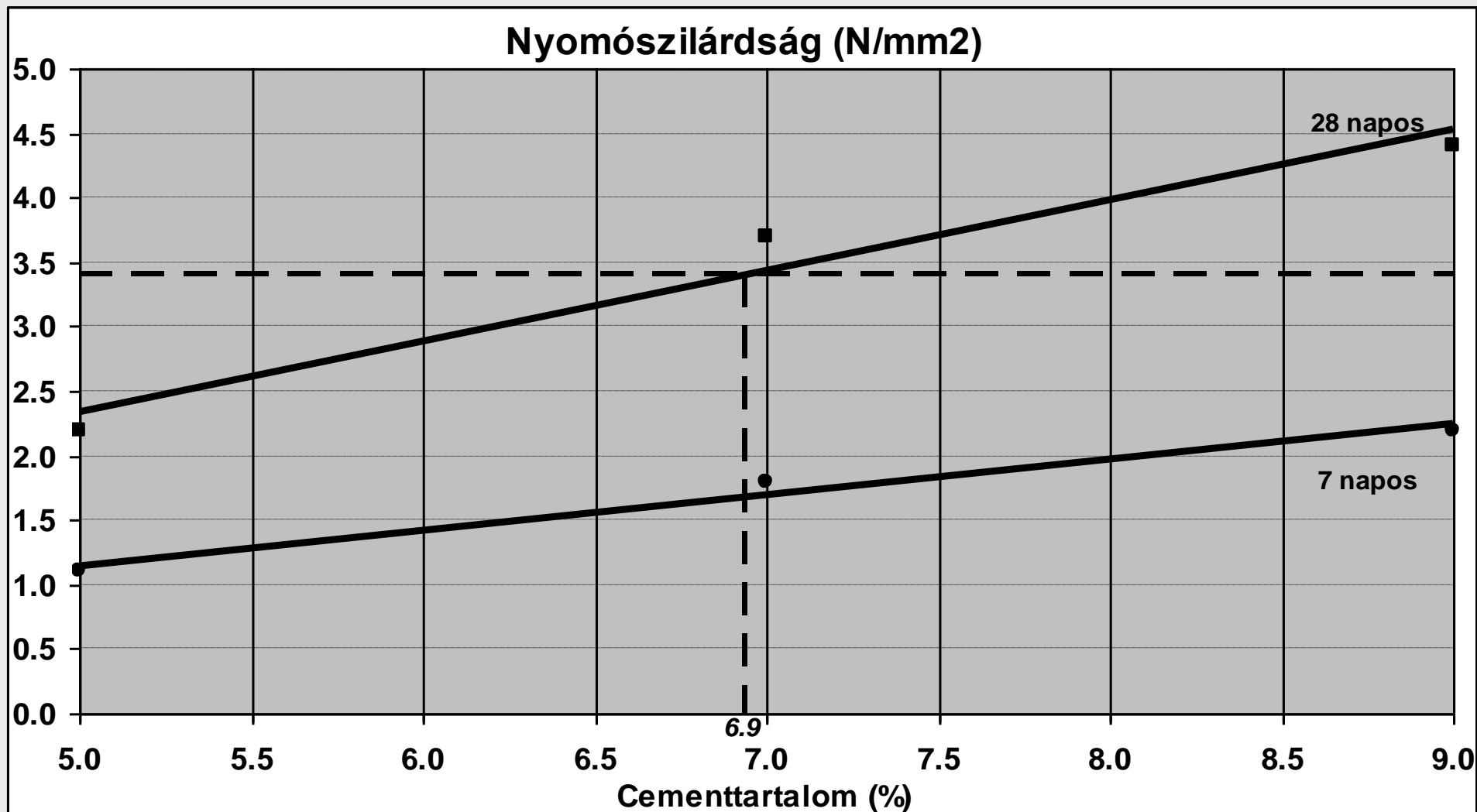
ÚT 2-3.207:2007

SZEMELOSZLÁS: 5 cm 0/32 THK + 15 cm felmart burkolat

SZILÁRDSÁG: 5 – 7 – 9 % cementadagolás

csak cement kötőanyag esetén

CRX keverékek **tervezési szilárdsági** követelményei

Szilárdsági osztály	A nyomószilárdság becsült várható értéke, N/mm ²		
	Kocka vagy henger	Henger	
	H/D arány = 1	H/D=1,5	H/D=2,0
C _{1,5/2} Új !!!	3,4	2,9	2,6
C _{2/4} Régi	6,8	6,0	5,1

Megjegyzés: A H/D arány a henger alakú próbatest magasságának és átmérőjének aránya. A próbatestek vizsgálati kora 28 nap vagy a lassan szilárduló kötőanyagnál a szállító által megadott, általában 63 nap.

CRX keverékek **nyomószilárdsági** követelményei (Csak tájékoztató mérések)

Szilárdsági osztály jele	A nyomószilárdság jellemző értéke, R _{ck} N/mm ²		
	Kocka vagy henger	Henger	
	H/D arány = 1	H/D = 1,5	H/D = 2,0
C _{1,5/2} Új !!!	2	1,7	1,5
C _{3/4} Régi	4	3,5	3,0
C _{5/8}	6	5,5	5,0
C _{8/10}	10	9,0	8,0
C _{12/15}	15	13,5	12,0

BITUMENES, VAGY VEGYES KÖTŐANYAGGAL

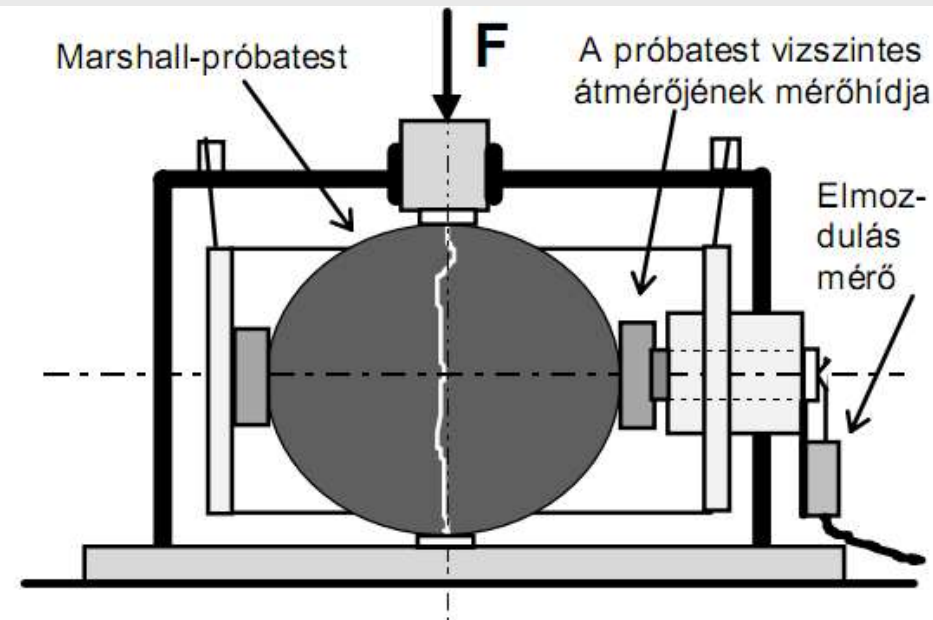
A kötőanyagok tájékoztató mennyiségei:

- ▶ Bitumenemulzió: 2 – 6 %
- ▶ Meleg bitumen: 1 – 4 %
- ▶ Cement: 3 – 6 % (Bitumenes kötőanyag esetében: 1 – 2 %)

Alkalmassági vizsgálat:

MSZ EN 13286-42 szerinti
hasító-húzószilárdság
vizsgálat alapján

Előírt érték:
min. 0,2 N/mm²

**Kiegészítő kőanyag terítése
finisherrel**

**Cementterítés
fokozatmentesen állítható
cellás adagolóval**

Homogenizálás

Előtömörítés gumihengerrel

Főtömörítés nehéz kombihengerrel

Profilalakítás gréderrel

telepi hidegremix esetén

**Meglévő pályaszerkezet elbontása
lehetőleg marással, vagy bontással
és töréssel + beszállítás
keverőtelepre**

Hideg remix keverék előállítása és kiszállítása a munkahelyre

**ELTERÍTÉS
HAGYOMÁNYOS
FINISHERREL**

**TÖMÖRÍTÉS KOMBI-
ÉS ACÉL
VIBRÓHENGEREKSEL**

CRX BURKOLATALAP MINŐSÍTŐ VIZSGÁLATAI

Gyártásközi vizsgálatok

Kiegészítő kőanyag vastagsága	mérővesszővel	200 útfm	GY	V	TU	-15%
Kiszórt kötőanyag mennyisége	0,5 m ² -es tálca	200 útfm	GY	V	TU	-10%
Adagolt vízmennyiség	ÚT 2-3.707:2008	2 db/nap	GY	V	TU	-10 % / +20 %
Felhasznált kötőanyag	Gyártóműi megf. igazolás	1 db/szakasz	GY	G y	MSZ EN 197-1: 2000	---
CRX keverék testsűrűsége	MSZ 14043-7:1981	1 db/szakasz	A	V	---	---

Minősítő vizsgálatok

CRX réteg vastagsága	!!!!!!!!!!!!	mérővesszővel	200 útfm	M	V	15 cm	-10%
Tömörség mérés	↔ Telepi CRX	ÚT2-3.103:1998	200 útfm	M	V	95%	-3%
Tárcsás teherbírás mérés 3 napos korban*		MSZ 2509-3:1989	200 útfm	M	V	115 MPa	-10 % **
Könnyűteherbírás mérés 3 napos korban		ÚT 2-2.119:1998	200 útfm	M	V	54 MPa	-10 % **
Oldalesés		oldalesésmérő	50 útfm	M	V	Terv	+/- 0,5 %
Burkolatszélesség		mérőszalag	50 útfm	M	V	Terv	-5 cm

A teherbírást leghamarabb 3 napos korban az MSZ 2509-3 szerinti tárcsás méréssel kell mérni.

A mérések 3 napos korban még elvégezhetők kézi könnyű ejtősúlyos készülékkel is.

Bármely mérési módszer esetén az összes mérések 10 %-ában az előírt értékhez képest 10 % negatív irányú eltérés még megengedett

Az alapréteg				
kora	vastagsága, cm			
	15	20	25	30
	teherbírása (E_2) legalább, MPa			
3 nap	115	140	165	190
7 nap	140	180	220	260

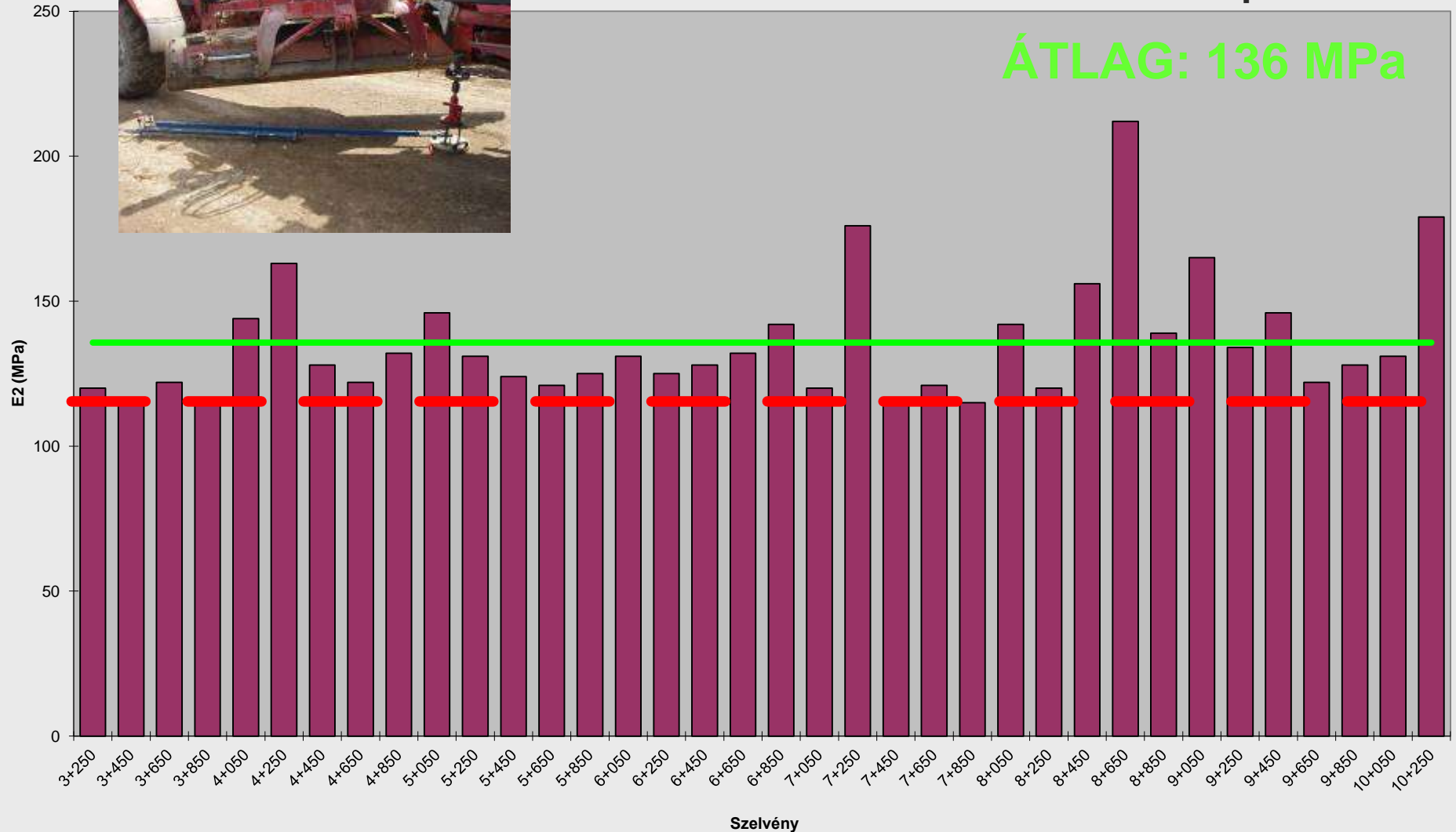
Az értékek akkor érvényesek, ha a remixelt réteg alatt a teherbíráás legalább 50 MPa

4631 j. út Tárcsás teherbírás (15 cm)

3 napos korban

ÁTLAG: 136 MPa

!!! RÉTEGVASTAGSÁG !!!

*„Az elterített réteg vastagságát 200 útfolyóméterenként mérővesszővel kell meghatározni oly módon, hogy a frissen elterített réteg szélén le kell ásni a marási síkig és meg kell mérni **5 mm-es pontossággal** a réteg vastagságát. A tömör réteg vastagsága a laza rétegvastagságból 1,25-tel való osztás után határozható meg”*

Amennyiben az építető a tényleges tömör vastagságot ellenőrizni kívánja, azt 10 000m²-ként, de építési szakaszonként min. 2 helyen az elkészült burkolat bontása utáni vastagságméréssel teheti meg.

!!! T Ö M Ö R S É G !!!

„...a mért tömörség az MSZ EN 13282-2 szerinti módosított Proctor vizsgálattal megkapott viszonyítási térfogatsűrűség 95 %-a legyen, ettől az esetek 20%-ában -3% eltérés lehetséges”

Mérés: *izotópos tömörségmérés
helyettesítő módszer (gumiballon, homok)
tárcsás mérésből T_t
dinamikus tömörségmérés frissen*

Probléma: *Proctor vizsgálat elkészítése a bekevert anyagból
(mintavétel + beszállítás a laborba vagy,
komponensekből laborban összekeverve)*

1101 j. ök út 2+510 – 7+455 km szakasz. FŐBB ADATOK:

Megrendelő:

PEMÁK Kht.

Építés ideje:

1999 június

Felmart vastagság: 20 cm

Kiegészítő anyag

0/20 110 kg/m² 5 cm

Cement

CEM II/B-S 32,5: 3 %

Habosított bitumen

B-80: 3%

Kopóréteg: 6 cm AB-16/F

JELLENLEGI BURKOLATÁLLAPOT Inreco Hungary Kft.

3315 j. ök út 21+500 – 23+500 km szakasz.

FŐBB ADATOK:

Megrendelő:

Hajdú-Bihar MÁKKht.

Építés ideje:

2003 november

Felmart vastagság: 10 cm

Kiegészítő anyag

0/35 150 kg/m² 5 cm

Cement

CEM III/A 32,5 N: 5 %

Kopóréteg:

JU-20 5 cm

**3315 j. ök út
21+500 – 23+500 kmsz.**

**Az egyrétegű
aszfaltburkolatú szerkezet az
M3-as építési forgalmát is jól
bírtá**

**A burkolaton nem jelentek
meg keréknyomvályúk**

3315 j. ök út

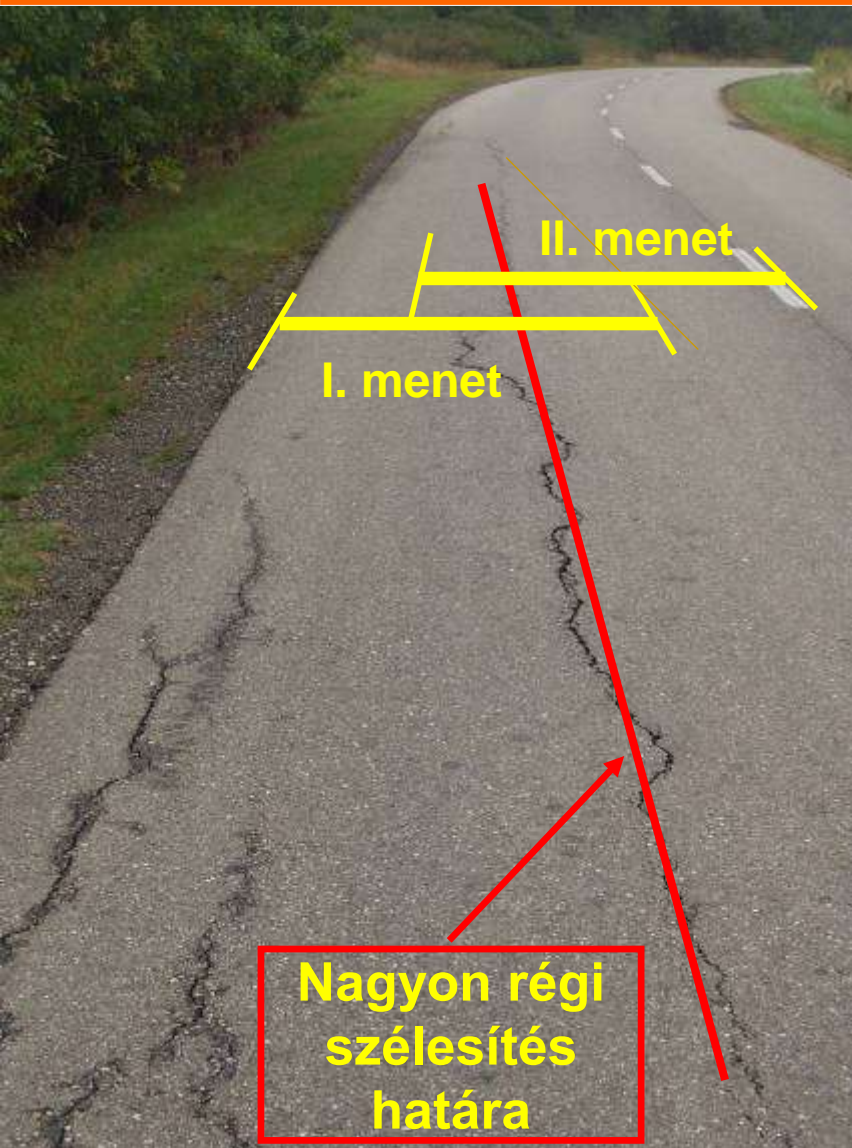
21+500 – 23+500 kmsz.

A szakaszon elvértve megindult a hidraulikus kötőanyagú alaprétegre jellemző dilatációs repedések kialakulása

A burkolatszél az ívben letört a tervezett kopóréteg szélessége nem haladhatja meg a meglévő burkolat szélességét

3315 j. ök út
21+500 – 23+500 kmsz.

Előkészítés: Nievelt G.m.b.H Laboratórium

Bitumen temperature: 170 °C

Adding of water to the Bitumen: 3,0 % by mass

Half-Life time of the foamed bitumen: 23 sec.

Foam Ratio of the foamed bitumen: 13 ml/g

20 cm hidegremix útalap

15 cm meglévő burkolat

5 cm mart aszfalt kiegészítés

Habosított bitumen jellemzői

**Próbake-
-verékek**

Binder	Unit	Mixture 1	Mixture 2
Foam Bitumen	% by mass	2,0	4,0
Cement	% by mass	1,0	2,0

Vizsgált jellemzők:

Nyomószilárdság

Hasító-húzó szilárdság

Parameter	Unit	Mixture 1	Mixture 2	Requirements according to RVS 8S.05.13
Dry density	kg/m ³	2.038	2.027	-
Water Content	% by mass	4,21	4,23	-
Compressive Strength (7 Days)	MPa	1,42	1,52	≥ 1,5
Indirect Tensile Strength (7 Days)	MPa	0,31	0,38	≥ 0,2

**4601 j. út 27+000 – 28+000 km szakasz
kísérleti szakasz építése 2005. május**

**Helyszíni hidegremix
6 % CEM III/A 32,5 N típusú
cementtel**

**Telepi hidegremix
2 % cement + 2 % habosított
bitumen**

2003 / 2004

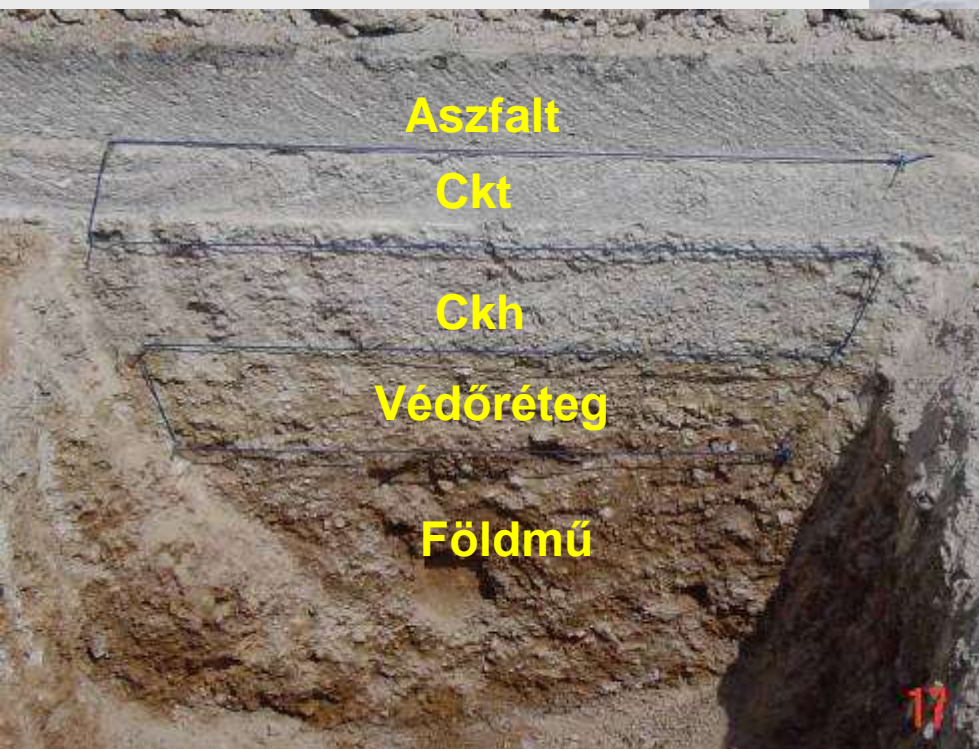

25 % nehéz gjmű

40 000 jmű/nap

Pályaszerkezet
feltárás

Mintavétel

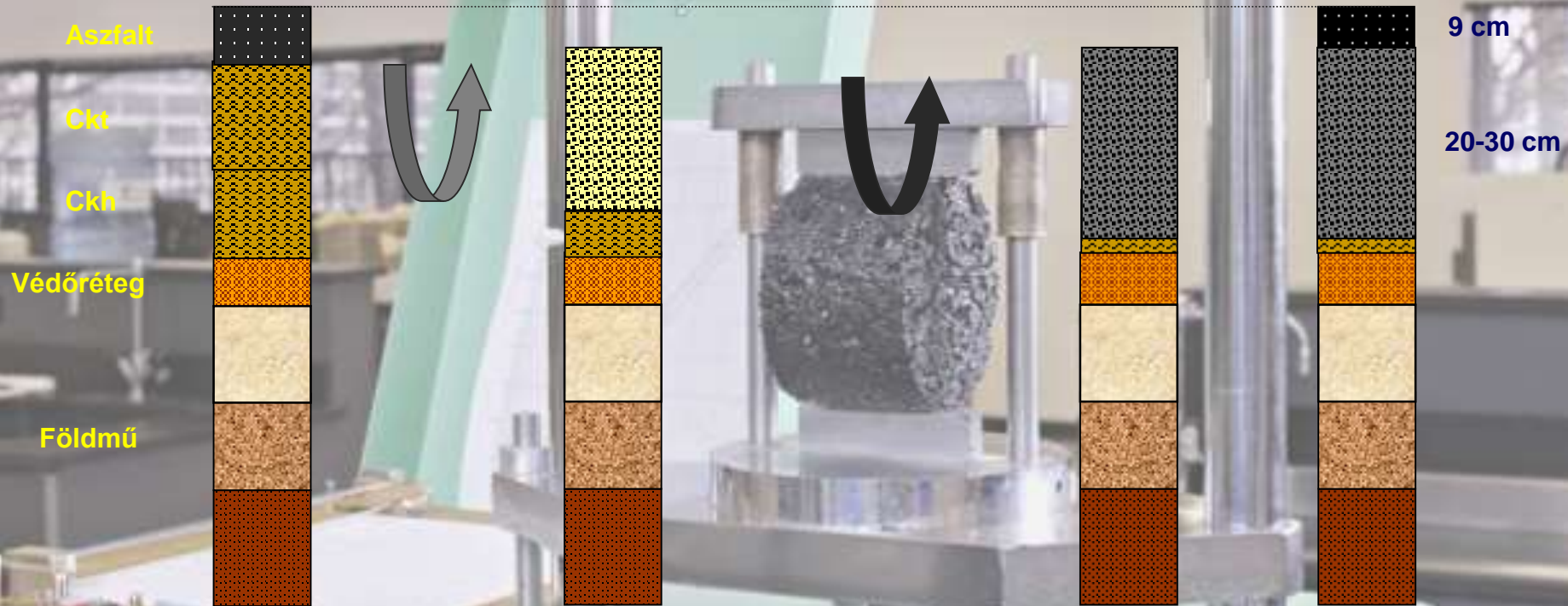

Meglévő
szerkezet

1. menet
Előmarás

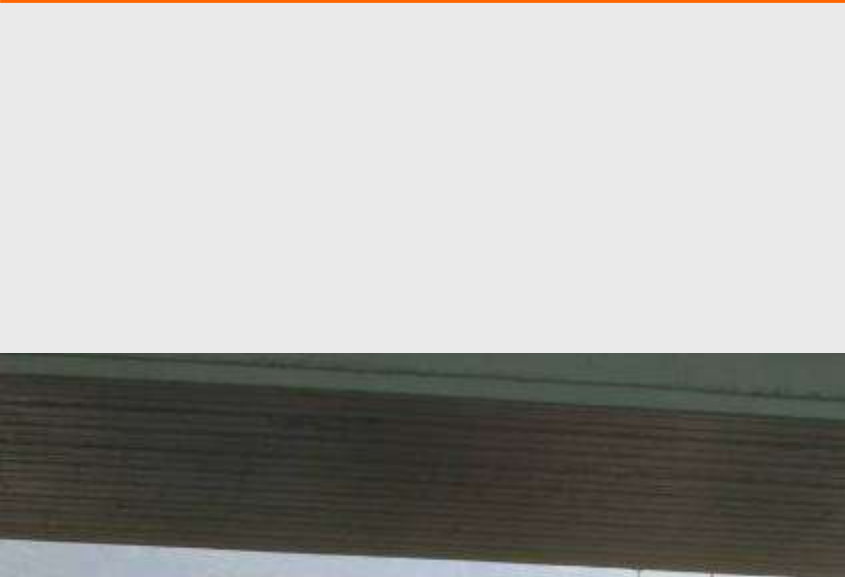
2. menet
Hideg
recycling

3. menet
Aszfalto-
zás

Aszfaltrétegek helyének kialakítása az anyagfelesleg eltávolításával

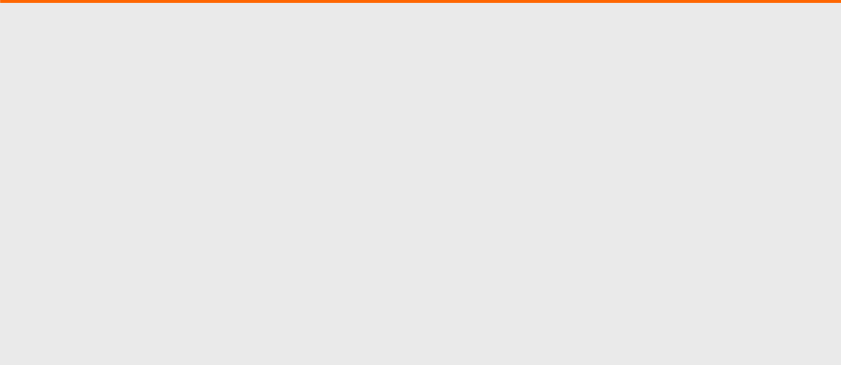
1 %
cement

2,25 %
habosított bitumen

Cement kötőanyagú burkolati alaprétegek

Előnyök

Tervezés: CKt analógia szerint tervezhető

Kivitelezés: viszonylag egyszerűen szervezhető

Hátrányok

**Hosszú-távú viselkedés: zsugorpedések
kialakulása a rétegben**

Bitumenes kötőanyagú burkolati alaprétegek

Előnyök

Hosszú-távú viselkedés: nincsenek
zsugorpedések

Hátrányok

Tervezés: speciális laborfelszerelést igényel
(melegbitumen habosítása)

Kivitelezés: nehézkes a melegbitumen ellátás a
helyszínen

Hosszú-távú viselkedés: nyomvályúsodásra hajlamos

Vegyes kötőanyagú (cement+bitumen) burkolati alaprétegek

Előnyök

Hosszú-távú viselkedés: a CKt jelleg mellett, nem alakulnak ki reflexiós repedések

Hátrányok

Tervezés: speciális laborfelszerelést igényel (hab-bitumen)

Kivitelezés: nehézkes a melegbitumen ellátás,
az emulzió aránytalanabbul drágább
két különböző kötőanyag adagolása,
habosítás folyamatos ellenőrzése

Köszönöm szíves figyelmüket!